

UNIUNEA EUROPEANĂ

Titlu proiect: „Consolidarea capacității de implementare și evaluare a strategiilor/politicilor publice pe care le coordonează OSIM și ME”
Cod SIPOCA 583, Cod MySMIS2014: 127610

Raport/analiza privind prevederile legislative naționale/europene în domeniul proprietății industriale

Activitatea 3.1 Analiza prevederilor legislative, a cadrului de politici publice existent în domeniul PI la nivelul OSIM și ME (inclusiv procedurile europene în domeniul dublei brevetari), a impactului implementării brevetului unic european și formulare de recomandări privind noua politică în domeniu

Echipă experți:

1. Ivan Marius Claudiu – Expert SIPOCA
2. Răzvan Deșliu – Expert SIPOCA
3. Cătălinoiu Adriana – Expert SIPOCA
4. Sabin Rotaru – Expert SIPOCA
5. Cătălin Balan – Expert SIPOCA
6. Mircea Negruță – Expert SIPOCA

Cuprins:

---

1. SUMAR EXECUTIV	5
2. INTRODUCERE	7
3. DESCRIEREA PROIECTULUI	10
3.1. Obiectivele proiectului	10
3.2. Indicatorii prestabiliți ai proiectului sunt:	11
3.3. Activitățile proiectului	12
3.4. Contextul proiectului	12
3.5. Descrierea sub-activității 3.1.	13
4. METODOLOGIE	14
5. ANALIZA PRIVIND PREVEDERILE LEGISLATIVE NAȚIONALE/EUROPENE IN DOMENIUL PROPRIETĂȚII INDUSTRIALE	17
5.1. Brevetele de invenție	17
5.1.2. Definiția invenției brevetabile	17
5.1.3. Înregistrarea cererii de brevet	17
5.1.4. Drepturi și obligații	21
5.1.5. Transmiterea drepturilor	23
5.1.6. Atribuțiile OSIM privind invențiile	23
5.2. Invențiile de serviciu	24
5.2.1. Definiția invenției de serviciu	24
5.2.2. Drepturile angajatorului	25
5.2.3. Drepturile și obligațiile salariatului	25
5.2.4. Înregistrarea cererii de brevet	26
5.2.5. Reglementări internaționale cu privire la modul de compensare/remunerație al salariaților inventatori	26
5.3. Desene și modele industriale	27
5.3.1. Definiția desenelor și modelelor	27
5.3.2. Drepturile titularului desenului și modelului	28
5.3.3. Înregistrarea și eliberarea titlului de protecție	29
5.3.4. Drepturile și obligațiile titularului certificatului de înregistrare a desenelor și modelelor	31
5.3.5. Anularea înregistrării	32
5.3.6. Desenele și modelele comunitare	33
5.4. Modelele de utilitate	33
5.4.1. Definiția modelelor de utilitate	33
5.4.2. Drepturile titularului modelului de utilitate	34
5.4.3. Înregistrarea, publicarea și eliberarea certificatului	35

5.4.4. Cererea de model de utilitate rezultată din transformarea cererii de brevet	36
5.4.5. Apărarea drepturilor	38
5.4.6. Anularea modelului de utilitate	38
5.4.7. Cereri internaționale de protecție prin model de utilitate	38
5.5. Marca	39
5.5.1. Definiția mărcii	40
5.5.2. Protecția mărcilor	40
5.5.3. Cererea de înregistrare a mărcii	42
5.5.4. Procedura de înregistrare a mărcii	43
5.5.5. Durata, reînnoirea și modificarea înregistrării mărcii	44
5.5.6. Drepturile conferite de marcă	45
5.5.7. Mărci colective	48
5.5.8. Mărci de certificare	49
5.5.9. Marca Uniunii Europene	50
5.6. Indicația geografică	53
5.7. Noile soiuri de plante	56
5.7.1. Brevetul de soi	56
5.7.2. Brevetabilitatea noilor soiuri de plante	56
5.7.3. Dreptul la brevetul pentru soi	57
5.7.4. Depunerea cererii de brevet pentru soi	58
5.7.5. Eliberarea brevetului pentru soi	60
5.7.6. Drepturile titularului de brevet pentru soi	60
6. SINTEZA DOCUMENTELOR ANALIZATE	62
6.1 Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020	62
6.2 Strategia INM pentru perioada 2013-2016	66
6.3 Strategia Națională Anticorupție 2016-2020	69
7. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	73
8. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	76

Lista de abrevieri:

BOPI - Buletin Oficial de Proprietate Industrială
CE - Consiliul Europei
CSM - Consiliul Superior al Magistraturii
DGA - Direcția Generală Anticorupție
DNA - Direcția Națională Anticorupție
DIICOT- Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
EUIPO- Oficiul European pentru Proprietate Intelectuală
HG - Hotărâre Guvern
ÎCCJ - Înalta Curte de Casație și Justiție
IMM – Întreprinderi mici și mijlocii
INM - Institutul Național al Magistraturii
ME- Ministerul Economiei
MJ - Ministerul Justiției
MP - Ministerul Public
OMC- Organizația Mondială a Comerțului
ONRC - Oficiul Național al Registrului Comerțului
OSIM - Oficiul De Stat Pentru Invenții Și Mărci
PI - Proprietate Intelectuală
PÎCCJ - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
SNA – Strategia Națională Anticorupție
UE – Uniunea Europeană
WIPO / OMPI - Organizația Mondială de Proprietate Intelectuală

1. SUMAR EXECUTIV

În scopul elaborării strategiei naționale în domeniul proprietății industriale, am procedat la întocmirea unei analize a normelor legislative atât la nivel național cât și la nivel european întrucât deși sunt reglementate de legislația națională, drepturile de proprietate industrială intră și sub incidența legislației Uniunii Europene.

Ca urmare, documentele rezultate la finalul subactivității 3.1. sunt următoarele:

- Metodologie de analiza
- Raport/analiza privind prevederile legislative naționale/europene în domeniul proprietății industriale
- Raport/analiza a documentelor cu caracter de politica publica având impact asupra problematicii proprietății industriale

În acest scop, pe baza metodologiei de analiză, au fost studiate atât legislația națională și internațională în domeniul proprietății industriale cât și strategiile instituțiilor naționale cu atribuții în domeniul juridic.

Pentru a putea fi analizate, documentele studiate au fost împărțite în următoarele categorii:

- Reglementări legislative privind invențiile;
- Reglementări legislative privind modelele de utilitate;
- Reglementări legislative privind protecția desenelor și modelelor;
- Reglementări legislative privind protecția noilor soiuri de plante;
- Reglementări legislative privind mărcile și indicațiile geografice;
- Convenții și tratate internaționale în domeniul proprietății industriale;
- Regulamente și directive europene;
- Strategiile instituțiilor naționale cu atribuții în domeniul juridic;
- Alte documente.

În ceea ce privește reglementările legislative naționale și europene în domeniul proprietății industriale, am procedat la analiza protecției pe care o conferă aceste norme juridice, procedura de înregistrare a protecției, drepturile și obligațiile ce se nasc în sarcina beneficiarilor protecției precum și atribuțiile Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci pe parcursul întregului proces. Considerăm că legislația în domeniul proprietății industriale are un impact major în ceea ce privește activitatea de cercetare – dezvoltare și inovare, fapt ce constituie o componentă strategică, hotărâtoare pentru dezvoltarea economică și pentru progresul social.

În ceea ce privește, strategiile instituțiilor cu atribuții în domeniul juridic am avut în vedere, în primul rând, relevanța pentru domeniul proprietății industriale. Prin urmare, au fost alese pentru studiu, următoarele:

- Strategia națională Anticorupție pe perioada 2016- 2020;
- Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020;
- Strategia Institutului Național al Magistraturii;

Având în vedere că, drepturile de proprietate intelectuală nu pot fi apărute decât pe calea judiciară, strategiile de dezvoltare a sistemului judiciar au un impact major asupra domeniului proprietății industriale, fiind necesar ca actul de justiție să fie eficient, accesibil și de calitate, fapt ce va conduce la diminuarea duratei de soluționare a dosarelor în materia proprietății industriale.

Astfel, deși se observă o serie de concluzii și observații pe parcursul documentelor analizate, totuși, am dedicat un capitol pentru concluziile și recomandările de ansamblu ale raportului.

Aceste concluzii semnaleză o serie de necorelări, lipsuri, probleme și alte aspecte, considerate importante pentru realizarea strategiei naționale de proprietate industrială a României.

2. INTRODUCERE

Prezentul raport și-a propus o trecere în revistă normelor legislative existente la nivel național și european care abordează domeniul proprietății industriale/intelectuale.

Conform Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală¹, proprietatea intelectuală se referă la creații ale minții: invenții, opere literare și artistice și simboluri, nume și imagini utilizate în comerț.

În aceeași lucrare, se specifică faptul că proprietatea industrială cuprinde invențiile, mărcile și indicațiile geografice, desenele și modelele industriale.

Activitatea experților s-a concentrat pe identificarea dispozițiilor legale aplicabile în domeniul proprietății industriale, clasificarea acestora, elaborarea unei fișe de documentare, construirea unor rezumate narative pentru fiecare document analizat și, la final, elaborarea unui raport sinteză care cuprinde și sistematizează informațiile cele mai semnificative.

Documentele analizate în cuprinsul acestui raport reprezintă normele legale în vigoare în domeniul proprietății industriale, respectiv legi, regulamente de aplicare a acestora, tratate și convenții internaționale, jurisprudență.. Astfel, raportul cuprinde:

- Reglementări legislative privind invențiile, respectiv Legea 64/1991 privind brevetele de invenție, Legea 83/2014 privind invențiile de serviciu, H.G nr. 547/2008 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 64/1991 privind brevetele de invenție;
- Reglementări legislative privind modelele de utilitate, respectiv Legea nr. 350/2007 privind modele de utilitate, H.G nr. 1457/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 350/2007 privind modelele de utilitate;
- Reglementări legislative privind protecția desenelor și modelelor, respectiv Legea 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor, H.G nr. 211/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor;
- Reglementări legislative privind protecția noilor soiuri de plante, respectiv Legea nr. 255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante, Ordinul nr. 150/2012 privind aprobarea Regulamentului pentru aplicarea Legii nr. 255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante;
- Reglementări legislative privind mărcile și indicațiile geografice, respectiv Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, HG nr. 1134/2010 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice;
- Convenții și tratate internaționale în domeniul proprietății industriale, respectiv Convenția de la Paris din 20 martie 1883 pentru protecția proprietății industriale revizuită la Stockholm la 14 iulie 1967, Tratatul de Cooperare în domeniul brevetelor din 19 iunie 1970 adoptat la Conferința diplomatică de la Washington, Convenția din 5 octombrie 1973 privind brevetele europene, Convenția Internațională pentru protecția noilor soiuri de plante din 2

¹ https://www.osim.ro/publicatii/editura/Brosuri/04_Ce%20este%20proprietatea%20intelectuala.pdf

decembrie 1961, revizuită la Geneva la 10 noiembrie 1972, la 23 octombrie 1978 și la 19 martie 1991, Tratatul din 27 octombrie 1994 privind dreptul mărcilor;

➤ Regulamente și directive europene, respectiv Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele și modelele industriale comunitare, Regulamentul (UE) 2017/1001 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind marca Uniunii Europene;

➤ Strategiile instituțiilor naționale cu atribuții în domeniul juridic;

Pentru fiecare document analizat, au fost luate în considerare câteva criterii în vederea elaborării fișelor de documentare care, ulterior, au fost sintetizate în prezentul raport. Pentru definitivarea criteriilor echipa de experți a apelat inclusiv la recomandările OMPI (Organizația Mondială pentru Proprietate Intelectuală) conținute în metodologia pentru dezvoltarea strategiilor naționale de proprietate intelectuală².

Menționăm aici principalele criterii ce au stat la baza procesului de documentare: legislația națională în vigoare în domeniul proprietății intelectuale, strategii naționale de dezvoltare pe termen mediu și lung în domeniul juridic, structura documentului analizat, scopul documentului, abordarea documentului asupra subiectului proprietății industriale/intelectuale, metodologia utilizată (unde a fost cazul), instituția/instituțiile responsabile pentru implementarea/monitorizarea acțiunilor prevăzute în cadrul documentului analizat, și, nu în ultimul rând, informațiile considerate utile/relevante pentru elaborarea strategiei de proprietate industrială a României.

Împreună cu concluziile și recomandările analizei ex-ante, a principalelor idei rezultate în urma procesului de consultare publică organizat cu *stakeholders* instituționali relevanți, Raportul de documentare privind legislația națională și internațională în domeniul proprietății industriale, va oferi inputuri utile în vederea elaborării Strategiei naționale în domeniul proprietății industriale.

Se impune să facem în această secțiune și o precizare legată de utilizarea termenului proprietate industrială/intelectuale. Este cunoscut că proprietatea industrială și cea intelectuală acoperă sfere diferite de intervenție. Raportul de documentare se subsumează proiectului SIPOCA 583 "Consolidarea capacității de implementare și evaluare a strategiilor/politicilor publice pe care le coordonează OSIM și ME", unul dintre principalele rezultate ale acestui proiect fiind elaborarea Strategiei Naționale de Proprietate Industrială a României.

Însă, în cursul activității de documentare, experții au constatat că:

- i. strategiile din domeniul juridic abordează tangențial proprietatea intelectuală sau cea industrială nu fac distincția între cele două domenii;
- ii. în anumite cazuri, în documentele analizate, sub termenul de proprietate intelectuală sunt acoperite și subiecte ce țin de proprietatea industrială;

² https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/intproperty/958/wipo_pub_958_1.pdf

Considerăm acest raport ca fiind un instrument util pentru trasarea cadrului legislativ general la nivel național și internațional în domeniul proprietății industriale. Pentru a asigura corelarea strategiei de proprietate industrială cu celelalte documente, în cadrul viitoarei activități a proiectului “Consolidarea capacității de implementare și evaluare a strategiilor/politicilor publice pe care le coordonează OSIM și ME”, echipa de experți va demara un amplu proces de consultări publice cu parteneri instituționali relevanți precum și cu reprezentanți ai mediului de afaceri și a sistemului de cercetare-dezvoltare-inovare.

3. DESCRIEREA PROIECTULUI

3.1. Obiectivele proiectului

Obiectivul general

Obiectivul general îl constituie consolidarea capacității Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci și a Ministerului Economiei în vederea elaborării, implementării și evaluării strategiilor și politicilor publice în domeniul proprietății industriale.

Obiective specifice

1. Sprijinirea Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci și Ministerului Economiei în vederea elaborării și implementării unei Strategii naționale în domeniul proprietății industriale.
2. Facilitarea accesului solicitanților/utilizatorilor la serviciile OSIM prin dezvoltarea și implementarea unei aplicații integrate software.
3. Dezvoltarea competențelor angajaților Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci și ale Ministerului Economiei în domeniul politicilor publice.

3.2. Indicatorii prestabiliți ai proiectului sunt:

Descriere indicator	Total
Indicatori de rezultat	
Autorități și instituții publice centrale care au elaborat politici bazate pe dovezi, inclusiv evaluarea ex-ante a impactului	1.00
Autorități și instituții publice centrale care au implementat măsuri unitare de reducere a poverii administrative pentru mediul de afaceri și pentru cetățeni	1.00
Personalul din autoritățile și instituțiile publice centrale care a fost certificat la încetarea calității de participant la formare legată de OS 1.1 – nr. persoane	150.00
Indicatori de realizare	
Autorități și instituții publice centrale sprijinite pentru a realiza studii, analize și evaluări ex ante a impactului pentru fundamentarea politicilor publice	1.00
Autorități și instituții publice centrale sprijinite pentru a introduce măsuri unitare pentru reducerea poverii administrative pentru mediul de afaceri și pentru cetățeni	1.00
Participanți la activități de formare pentru OS 1.1	150.00

3.3. Activitățile proiectului

- 1) Managementul proiectului
- 2) Informare și comunicare
- 3) Elaborarea strategiei naționale în domeniul proprietății industriale
- 4) Elaborarea și aprobarea metodologiei/mecanismului de monitorizare a implementării Strategiei naționale în domeniul proprietății industriale
- 5) Realizarea unei aplicații integrate software pentru accesul online la serviciile oferite de OSIM
- 6) Dezvoltarea abilităților și cunoștințelor personalului din Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci și Ministerul Economiei prin activități de formare

3.4. Contextul proiectului

Prin implementarea proiectului “Consolidarea capacității de implementare și evaluare a strategiilor/politicilor publice pe care le coordonează Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci și Ministerul Economiei”, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci și Ministerul Economiei **intenționează să își consolideze capacitatea de implementare și evaluare a strategiilor/politicilor publice pe care le coordonează**. Ministerul Economiei are printre atribuțiile sale “elaborarea de politici și strategii în vederea promovării proprietății intelectuale, invențiilor și mărcilor și protejarea acestora la nivel național și internațional”. Implementarea acestei atribuții se realizează pe două componente: politica de sprijin a invențiilor prin protejarea proprietății industriale și promovarea proprietății intelectuale.

Pentru a sprijini Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci și Ministerul Economiei în vederea elaborării și implementării unei Strategii naționale în domeniul proprietății industriale, proiectul furnizează instrumentele necesare în vederea unei abordări integrate a celor două instituții în vederea elaborării și implementării unei politici publice în domeniul proprietății industriale care să sprijine optimizarea proceselor decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP.

În prezent, la nivelul Uniunii Europene (UE), este propus sistemul Brevetului European cu Efect Unitar cunoscut sub numele de *Brevet Unitar*. Acest sistem se întemeiază pe sistemul existent de brevete europene, conferind un efect unitar brevetelor europene acordate pentru teritoriile statelor membre participante. Protecția unitară prin brevet va fi opțională și va coexista cu brevetele naționale și europene. Brevetul Unitar este un drept „hibrid”, guvernând atât de legislația europeană, internațională, cât și de legislațiile naționale ale statelor membre UE participante. Similar clasicului brevet european, Brevetul Unitar este acordat de către Oficiul European de Brevete. Statele membre participante atribuie Oficiului European de Brevete sarcina administrării brevetelor europene cu efect unitar. Potrivit Comisiei Europene, intrarea în vigoare a Acordului internațional care creează o instanță unică în materie de brevete va avea loc după cea de-a 13-a ratificare a statelor participante, cu condiția ca Franța, Marea Britanie și Germania să fi ratificat deja textul.

Proiectul vizează și analiza de impact asupra instituirii brevetului unic la nivelul statelor UE. În momentul actual întreprinderile și inventatorii români (ca și cei din UE) nu beneficiază de o protecție unitară prin brevet. Pentru a obține un brevet valabil la nivel european, o întreprindere se lovește de numeroase impedimente, dintre care enumerăm: costuri ridicate de traducere și de publicare a brevetelor europene, diferențele în ceea ce privește menținerea brevetelor în statele membre (trebuie plătite taxe de reînnoire

anuale în fiecare țară în care este validat brevetul), complexitatea administrativă de înregistrare a transferurilor, a licențelor și a altor drepturi care țin de brevete. În consecință, accesul la o protecție cuprinzătoare prin brevet în Europa este atât de costisitor și de complex, încât este inabordabil pentru mulți inventatori și multe societăți. În momentul apariției unui instrument juridic la nivelul UE de obținere a unei protecții unitare prin brevet, această măsură va avea un impact semnificativ asupra întreprinderilor din România cât și asupra activității OSIM. Proiectul își propune elaborarea unei analize a acestui domeniu și formularea unor recomandări care să fie conținute în Strategia Națională în domeniul proprietății industriale.

De asemenea, proiectul prevede o intervenție dedicată facilitării accesului solicitanților/utilizatorilor la serviciile OSIM prin dezvoltarea și implementarea unei aplicații integrate software prin care:

- vor putea fi plătite online taxele în domeniul proprietății industriale;
- va putea fi urmărit stadiul cererii/cererilor de protecție a proprietății industriale pe fluxul de administrare/examinare al fiecărei cereri;
- va putea fi adaptat la cerințele OSIM sistemul IPAS (*Industrial Property Automation. System*) pentru brevete, sistem furnizat de către Organizația Mondială de Proprietate Intelectuală (OMPI) în versiune standard;
- vor putea fi depuse online cereri de brevet.

3.5. Descrierea sub-activității 3.1.

“Analiza prevederilor legislative, a cadrului de politici publice existent în domeniul proprietății industriale la nivelul Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci și Ministerului Economiei (inclusive procedurile europene în domeniul dublei brevetări), a impactului implementării brevetului unic european și formulare de recomandări privind noua politică în domeniu”

Această sub-activitate prevede realizarea următoarelor documente:

- i. Elaborarea metodologiei de analiza
- ii. Elaborarea instrumentarului de analiza (template-uri, chestionare etc)
- iii. Documentare asupra legislației naționale și europene în domeniul proprietății industriale
- iv. Realizarea unei analize privitoare la legislația și strategiile sectoriale/regionale/naționale/europene în domeniul proprietății industriale;
- v. Analiza contextului și definirea problemei

La finalul sub-activității 3.1 vor fi livrate:

- Metodologie de analiza
- Raport/analiza privind prevederile legislative naționale/europene în domeniul proprietății industriale
- Raport/analiza a documentelor cu caracter de politică publică având impact asupra problematicei proprietății industriale

4. METODOLOGIE

În vederea elaborării raportului asupra documentelor cu caracter legislativ având impact asupra problematicii proprietății industriale, echipa de experți a realizat o analiză cuprinzând cadrul de elaborare a documentelor selectate, precum și cele mai bune practici naționale și internaționale în domeniul elaborării și implementării strategiilor de proprietate industrială/intelectuală.

Concluziile acestei analize, completate cu cele ale raportului de analiză asupra documentelor de politici publice, vor constitui o bază factuală solidă pentru îndeplinirea obiectivului general al proiectului, acela de consolidare a capacității Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci și a Ministerului Economiei, energiei și Mediului de Afaceri în vederea elaborării, implementării și evaluării strategiilor și politicilor publice în domeniul proprietății industriale.

Au fost supuse analizei documente cu caracter legislativ din domeniul proprietății industriale/intelectuale dar și din domeniul juridic tangente cu sectorul proprietății intelectuale, precum :

- Articole, studii apărute în publicații de specialitate juridică, ce au fost supuse unui proces de selecție și revizuire (*literatură științifică*);
- Strategiile instituțiilor naționale cu atribuții în domeniul juridic, studii, manuale/ghiduri metodologice realizate de autorități publice din România și din alte state membre ale UE, de organisme europene, organisme naționale sau europene reprezentative, organizații neguvernamentale etc. (*literatura gri*).

O altă taxonomie a documentelor analizate vizează originea respectivelor documente:

- Documente naționale (legislație națională, strategii ale instituțiilor cu atribuții în domeniul juridic)
- Documente internaționale (convenții, tratate internaționale, directive europene)

În ceea ce privește strategiile instituțiilor cu atribuții în domeniul juridic și a cadrului legislativ din domeniul proprietății industriale, echipa de experți a derulat activitatea de analiză și sinteză prin intermediul unui *template*, o grilă de documentare.

Grila de documentare aferentă strategiilor instituțiilor cu atribuții în domeniul juridic conține elemente destinate identificării documentului (denumirea, organizația emitentă, organizația responsabilă cu monitorizarea implementării politicii publice, tipul de document, perioada acoperită), a cadrului în care a fost elaborată (legătura cu alte documente/politici publice, metodologia utilizată), precum și a elementelor de structură și de conținut care o fac relevantă pentru analiza contextuală (viziunea/scopul, priorități/obiective, indicatori de monitorizare/evaluare, organisme responsabile cu monitorizarea/evaluarea).

Grila de documentare aferentă documentelor cu caracter legislativ conține dispozițiile legale în vigoare, atât naționale cât și europene, punându-se accentul pe aspectele legate de tipul de protecție conferit

beneficiarilor de către instituțiile statelor, procedura de înscriere și de obținere a protecției, drepturile și obligațiile titularilor, modul de transmitere a protecției către alte persoane (pe cale succesorală, cesiune, licență etc)

Scopul realizării acestei grile a fost acela de organizare și simplificare a activității de documentare prin așezarea datelor/informațiilor în aceleași categorii analitice. Astfel a fost facilitat procesul de sinteză și de extragere a informațiilor cele mai relevante pentru realizarea analizei cadrului de legislative existent în domeniul proprietății industriale și pentru formularea de concluzii/recomandări utile în etapa ulterioară de elaborare a strategiei naționale în domeniul proprietății industriale.

Activitatea de documentare din cadrul sub-activității 3.1 subactivității 3.1 - Analiza prevederilor legislative, a cadrului de politici publice existent în domeniul proprietății industriale- a fost organizată în două etape:

- analiza documentelor selectate (literatură gri, literatură științifică) pentru identificarea elementelor analitice și codificarea lor potrivit încadrării în etapa ciclului politicii, în cea de analiză și în categoria corespunzătoare de analiză contextuală și/sau de efect și cadru de implementare;
- construirea de rezumate narative sistematizate în urma codificării analitice pentru organizarea sintetizării rezultatelor, destinate interpretării și explicării proceselor decizionale și a logicii de intervenție.

În vederea completării demersului de documentare demersului de documentare ”din birou”, echipa de experți va realiza în cadrul sub-activității 3.2 a proiectului – Derularea procesului de consultare publică în vederea elaborării și implementării unei strategii naționale în domeniul proprietății industriale - un demers de cercetare inspirat din practica științelor sociale, anume prin utilizarea tehnici de interviu sociologic. În acest sens, vor fi organizate interviuri pentru a documenta modul în care funcționează acordarea dreptului de proprietate în România și cum se raportează beneficiarii/purtătorii de interes la acest proces. Vor fi intervievate următoarele categorii de grupuri-țintă:

- Angajați OSIM experți și specialiști ai diferitelor etape de acordare a dreptului de proprietate și ai altor procese relevante (precum promovare);
- Reprezentanți ai unor entități care au un potențial de inovare ridicat, care au fost generatori de inovare în domeniul industrial – universități tehnice, companii industriale care produc inovare etc.;
- Reprezentanți ai unor asociații de profil, care sunt interesați de situația proprietății industriale;
- Alți stakeholderi – precum consilieri de proprietate industrială, antreprenori care au dezvoltat o afacere pornind de la inovație etc.

Vom urmări cum sunt încurajate și reprezentate drepturile din sfera proprietății industriale prin facilitățile de dezvoltare de produse și prototipuri, parcuri științifice și tehnologice, politicile de transfer tehnologic, comercializarea drepturilor (auditare și licențiere, management tehnologic). De exemplu, pentru

promovarea și dezvoltarea centrelor de transfer tehnologic, urmărind setul de stimulente urmărit de politica implicată, de la obiectivele și misiunea urmărite de universitate/centru de cercetare (financiare, promovare a prestigiului/ratingul academic, diseminarea rezultatelor din cercetare / științifice), capacitatea centrelor de transfer în susținerea activității pe termen mediu/lung în absența finanțării publice/fonduri europene, evoluția numărului de centre de transfer tehnologic, al incubatoarelor tehnologice, al numărului aplicațiilor cu drepturi de proprietate industrială atașate, numărului de contracte de licențiere (important mai ales din perspectiva comercializării titlurilor de proprietate industrială către o companie care valorifică invenția), al numărului de start-up-urilor și joint-ventures ca efect al politicilor implementate.

Unii autori propun ca sistematizarea efectelor documentelor strategice să fie realizată la nivelul analizei instrumentelor propuse de intervenție. Steinmueller (2010) clasificarea 4 tipuri diferite de design de influențare a ratei și direcției schimbării tehnologice și, indirect, a productivității:

- politici *suport a ofertei* creației tehnologice și dezvoltare a inovării, de către inovatori, de ideile generate de ei sau în cooperare cu institute de cercetare. Efectele politicilor de acest tip au impact asupra costurilor implicate de inovare circumscrisă ofertei „upstream” de inovare pentru stimularea și componentei „downstream” a procesului de comercializare a inovării (Steinmueller, 2010, p. 1192). Politicile din această categorie includ: subsidii orizontale pentru sectorul R&D, finanțare a unor sectoare specifice sau tehnologii, proiecte pilot pentru atragerea suportului spre anumite tehnologii considerate valoroase pentru dezvoltări viitoare sau instrumente financiare cum sunt cele de stimulare a capitalizării de tip venture;
- politici *suport a ofertei de factori* complementari în vederea reducerii costurilor implicate de activitățile de inovare sau a optimizării proceselor. Instrumentele de acest tip sunt folosite în politicile care urmăresc achiziția de tehnologie sau de asistare în privința contractelor de licență a noilor tehnologii;
- politici de *stimulare a cererii* sunt cele care urmăresc aducerea în piață a inovării, stimulând cumpărătorii sau beneficiarii imediați, cu efecte asupra profitabilității așteptate a activităților inovative sau prin reducerea incertitudinii privind nivelul cererii pentru inovare. Instrumentele propuse de astfel de politici sunt subsidiile pentru beneficiari (ex: subsidiile pentru folosirea energiei alternative);
- politici care implică *schimbări instituționale* pentru o mai bună coordonare a participanților din cadrul sistemului de inovare.

Sintetizarea și clasificarea politicilor responsabile / cu efecte asupra inovării poate fi realizată în funcție de nevoia sau tipul de probleme chemate să le soluționeze (rationale), domeniului, tipul de mecanisme folosite sau instrumentele de politici utilizate.

5. ANALIZA PRIVIND PREVEDERILE LEGISLATIVE NAȚIONALE/EUROPENE ÎN DOMENIUL PROPRIETĂȚII INDUSTRIALE

5.1. Brevetele de invenție

Legea nr.64/1991 privind brevetele de invenție(Republicată în Monitorul Oficial nr. 613/19.08.2014)

H.G nr.547/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 64/1991 privind brevetele de invenție (publicată în Monitorul Oficial nr. 456/18.06.2008)

Precizări normative

Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenții reglementează următoarele aspecte în legătură cu regimul juridic al brevetelor de invenție : obiectul protecției – invenția brevetabilă (art. 6- art. 12) ; înregistrarea, publicarea și examinarea cererii de brevet, eliberarea brevetului(art. 13- art. 30); drepturi și obligații (art. 31-art. 41); transmiterea drepturilor și obligațiilor (art. 42- art. 47) ; apărarea drepturilor privind invențiile (art. 48- art. 64); atribuțiile Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci privind invențiile.

H.G nr.547/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 64/1991 privind brevetele de invenție reglementează următoarele aspecte în legătură cu regimul juridic al brevetelor de invenție :procedura de depunere a brevetelor de invenție (art. 1- art. 32) ; examinarea cererii de brevet de invenție (art. 33- art. 67); invențiile biotehnologice (art. 68-art. 79); drepturi (art. 80- art. 87) ; invențiile salariaților (art. 88- art. 93).

5.1.2 Definiția invenției brevetabile

O invenție este brevetabilă dacă este nouă, rezultă dintr-o activitate inventivă și este susceptibilă de aplicare industrială

Din accepțiunea legii nr. 64/1991 rezultă faptul că o invenție este brevetabilă dacă îndeplinește cumulativ 3 condiții:

- Elementul de noutate: aceasta să nu fie cuprinsă în stadiul tehnicii
- Implică o activitate inventivă
- Este susceptibilă de aplicare industrială

Din dispozițiile legii (respectiv art. 6 din legea 64/1991) reiese faptul că invențiile din domeniul tehnologic sunt brevetabile dacă se referă la:

- a. un material biologic care este izolat din mediul natural sau este produs prin orice procedeu tehnic, chiar dacă înainte se producea în natură;
- b. plante sau animale, dacă posibilitatea tehnică de realizarea invenției nu se limitează la un anumit soi de plante sau la o anumită rasă de animale;
- c. un procedeu microbiologic sau la un alt procedeu tehnic ori un produs, altul decât un soi de plante sau o rasă de animale, obținut prin acest procedeu;

- d. un element izolat al corpului uman sau altfel produs printr-un procedeu tehnic, inclusiv secvența sau secvența parțială a unei gene, chiar dacă structura acelu element este identică cu structura unui element natural.

Domeniul invenției, a fost definit de legiuitor (atât la nivel național cât și la nivel european sau internațional) printr-o delimitare negativă, **textul de lege optând în permanență pentru indicarea creațiilor excluse de la protecție, mai mult decât pentru încercarea de a defini invenția.**

Astfel ca, **dispozițiile legii exclud expres de la protecție:**

- descoperirile, teoriile științifice și metodele matematice
- creațiile estetice
- planurile, principiile și metodele în exercitarea de activități mentale, în materie de jocuri sau în domeniul activităților economice, precum și programele de calculator
- prezentările de informații
- invențiile a căror exploatare comercială este contrară ordinii publice sau bunelor moravuri, inclusiv cele dăunătoare sănătății și vieții persoanelor, animalelor ori plantelor, și care sunt de natură să aducă atingeri grave mediului, cu condiția ca această excludere să nu depindă numai de faptul ca exploatarea este interzisă printr-o dispoziție legală
- soiurile de plante și rasele de animale, precum și procedeele esențiale biologice pentru obținerea plantelor sau animalelor. Excluderea nu privește procedeele microbiologice și produsele obținute prin aceste procedee
- invențiile având ca obiect corpul uman în diferitele stadii ale formării și dezvoltării sale, precum și simpla descoperire a unuia dintre elementele sale, inclusiv secvența sau secvența parțială a unei gene
- metodele de tratament al corpului uman sau animal, prin chirurgie ori prin terapie, și metodele de diagnosticare practicate asupra corpului uman sau animal.

5.1.3 Înregistrarea cererii de brevet

Procedura de brevetare a unei invenții implică patru etape: depunerea/înregistrarea cererii de brevet, constituirea depozitului național reglementar, examinarea preliminară a cererii, examinarea de fond a cererii și publicarea acesteia, acordarea și eliberarea brevetului de invenție.

Cererea de brevet este documentul prin care o persoană, numită solicitant, direct sau prin intermediul unui reprezentant, solicită acordarea unui brevet de invenție. Conform dispozițiilor legale, solicitantul cererii de brevet este persoană fizică sau juridică care cere acordarea unui brevet de invenție și care este prezumat, în toate procedurile în fața OSIM a fi persoana îndreptățită la acordarea brevetului.

Depunerea cererii de brevet, conform art. 4 din Regulamentul de aplicare a Legii 64/1991, se poate face de către orice persoană fie pe suport de hârtie direct la Registratura OSIM sau prin postă fie prin mijloace electronice. OSIM înscrie în cerere data depunerii, numărul de înregistrare și numele persoanei care a făcut depunerea și confirmă primirea cererii depuse.

Cererea de brevet de invenție, redactată în limba română, trebuie să cuprindă:

- solicitarea acordării unui brevet
- datele de identificare a solicitantului
- o descriere a invenției
- una sau mai multe revendicări

- desenele la care se face referire în descriere sau revendicări

Conform dispozițiilor art. 6 alin 2 din Regulamentul de aplicare al Legii nr. 64/1991, cererea de brevet de invenție, precum și rezumatul se depun la OSIM în limba oficială, care este limba în care se defașoară toate procedurile privind cererea de brevet de invenție

Pentru documentele înregistrate în altă limbă decât cea oficială, OSIM solicit depunerea traducerii acestora în limba română.

Cererea de eliberare a brevetului poate fi depusă de:

- Inventator
- Succesorul în drept al inventatorului
- Angajator, în condițiile prevăzute de lege pentru ca acesta să fie titularul brevetului

În cazul în care solicitantul nu este inventatorul, cererea trebuie să permită identificarea acestuia, astfel că, solicitantul trebuie să prezinte dovezi cu privire la modul în care a dobândit dreptul de la inventator până la luarea unei hotărâri cu privire la acordarea brevetului

Obiectul invenției, descrierea invenției și conținutul acesteia

Obiectul invenției îl poate constitui produsul sau procedeul în măsura în care reprezintă soluția tehnică a unei probleme.

Potrivit art. 17 alin. 1 din legea 64/1991 invenția trebuie expusă în descriere, suficient de clar, complet și corect astfel încât o persoană de specialitate să o poată înțelege și realiza. Prin urmare, ea trebuie să cuprindă suficientă informație tehnică pentru a permite persoanei de specialitate să pună în practică invenția așa cum ea a fost revendicată.

Astfel că descrierea invenției este de natură a îndeplini două funcții: prima este aceea de a divulga invenția iar cea de-a doua servește la interpretarea revendicărilor.

Structura invenției este descrisă în cadrul art. 16 din Regulamentul de aplicare al legii nr. 64/1991. Potrivit acestuia, descrierea conține în mod succesiv:

- a) Titlul invenției așa cum este el menționat în formularul de cerere, condiția pe care trebuie să o îndeplinească fiind formularea clară și concisă a invenției fără a o divulga;
- b) Precizarea domeniului tehnic în care poate fi aplicată invenția și eventual aplicabilitatea industrială a acesteia, fără a divulga soluția;
- c) Prezentarea stadiului anterior al tehnicii, în măsura în care este cunoscut solicitantul, și considerat util pentru înțelegerea invenției, elaborării raportului de cercetare- documentare și examinării invenției.
- d) Prezentarea problemei tehnice pe care trebuie să o rezolve invenția. Regulamentul de aplicare definește la art. 16 alin 1. lit.d) problema tehnică ca fiind : formularea obiectivului prin a cărui soluționare se obține un succes în domeniul tehnic la care se referă invenția.
- e) Expunerea invenției așa cum este ea revendicată
- f) Prezentarea, avantajele invenției în raport cu stadiul relevant al tehnicii
- g) Prezentarea pe scurt a fiecărei figuri din desenele care însoțesc descrierea, dacă acestea există.
- h) Prezentarea detaliată a cel puțin unui mod de realizare a invenției, de preferat pe baza unor exemple concrete de realizare, prin menținerea caracteristicilor esențiale.
- i) Indicarea modului în care invenția este susceptibilă de aplicare industrială, dacă acesta nu rezultă în mod evident din expunerea invenției sau din natura sa.

Data de depozit si depozitul national reglementar

Reglementarea datei de depozit în limba română face obiectul art. 14 și a art.8 din regulamentul de implementare. Potrivit prevederilor legii, data de depozit a unei cereri de invenție este data la care sunt înregistrate următoarele:

- o indicație explicită sau implicită că se solicită acordarea unui brevet de invenție
- indicații care să permită stabilirea identității solicitantului sau care să permită contactarea acestuia de către OSIM
- o parte care, la prima vedere, să pară a fi o descriere a invenției pentru care se solicită în cerere acordarea brevetului de invenție

Conform dispozițiile art. 15 alin 5 din legea nr. 64/1991, prin depozitul national reglementar se înțelege orice depozit care este suficient pentru stabilirea datei la care a fost depusa cererea, oricare ar fi fost soarta ulterioara a acesteia.

Dacă nu sunt îndeplinite condițiile minime pentru acordarea datei de depozit, OSIM acordă solicitantului un termen de 2 luni pentru remediere ,caz in care consideră data de depozit data la care lipsurile remediate au fost înregistrate la OSIM

Dreptul de prioritate

Dreptul de prioritate născut din depozitul unei prime cereri de protecție de brevet de invenție este reglementat în legislație în cadrul art. 16, 19, 20 și 21 din Legea nr. 64/1991.

Potrivit acestor dispoziții dreptul de prioritate îl deține:

- Persoana care a depus o prima un brevet spre înregistrare într-una din statele părți la Convenția de la Paris sau membru al OMC, timp de 12 luni de la data depozitului în respectivul stat
- În cazul unei cereri de brevet european desemnând România aceasta face depozit reglementar și se ține și seama de dreptul de prioritate derivat din aceasta
- Un terț poate invoca prioritatea unei alte persoane dar numai cu autorizarea acestuia Autorizarea trebuie depusă în termen de 3 luni de la invocarea priorității

Prioritățile pot fi revendicate în decurs de 2 luni de la depunerea cererii iar actele doveditoare a priorității trebui depuse în cel mult 16 luni de la data celei mai vechi priorități sau 4 luni de la deschiderea fazei naționale, sub sancțiunea nerecunoașterii priorității.

Prioritatea poate fi recunoscută și pentru o cerere de brevet care revendică sau ar fi putut revendica prioritatea unei cereri de brevet anterioare, la o dată de înregistrare ulterioară datei de expirare a termenului de prioritate, dar nu mai mult de două luni de la data expirării acestui termen, cu plata taxei legale, dacă: a) o cerere expresă este formulată în acest sens, în condițiile prevăzute de regulamentul de aplicare a prezentei legi cererea este formulată în termen ; b) cererea prezintă motivele pentru care termenul de prioritate nu a fost respectat ; c) OSIM constată că cererea de brevet ulterioară nu a fost depusă în termenul de prioritate deși solicitantul a depus toate diligențele în acest scop, sau când nerespectarea termenului nu s-a produs cu intenție.

Legislația romană stipulează posibilitatea recunoașterii unei **priorități interne**, pentru o cerere de brevet depusă anterior în România și al cărei concept procedural are la bază prioritatea convențională.

Astfel, există o prioritate internă, de 12 luni, care se recunoaște dacă același solicitant sau succesorul lui în drepturi cere înregistrarea unui brevet pentru aceeași invenție, această solicitare de prioritate considerându-se o retragere a cererii anterioare.

Această prioritate internă nu se recunoaște dacă:

- cel puțin una dintre cererile de brevet de invenție a beneficiat de o prioritate
- în cererea anterioară au fost revendicate priorități interne și una dintre ele are data anterioară termenului de 12 luni calculat de la data de depozit a cererii ulterioare
- actul de prioritate internă nu a fost depus în termenul prevăzut de regulamentul de aplicare a legii 64/1991.

Actul de transmitere a dreptului la acordarea brevetului

Actul de transmitere a dreptului la acordarea brevetului face obiectul art.27 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 64/1991, acesta reprezentând dovada prin care inventatorul a cedat dreptul la brevetul de invenție unei persoane fizice sau juridice, înainte ca cererea de brevet să fie depusă la OSIM

Publicarea cererii de înregistrare

Articolul 22 din lege consacră instituția publicării cererii de brevet, stipulând faptul că cererile de brevet de invenție depuse pe cale națională pentru care a fost constituit depozitul național reglementar, sunt publicate imediat după expirarea unui termen de 18 luni de la data de depozit, sau dacă a fost recunoscută o prioritate, de la data acestei priorități.

Scopul publicării este de a aduce la cunoștința publicului pe de o parte ultimele dezvoltări tehnologice iar pe de altă parte apariția oricăror drepturi de protecție care ar putea rezulta. Potrivit dispozițiilor art. 23 există posibilitatea ca publicarea să fie însoțită de un raport de documentare.

Examinarea în fond a cererii de brevet de invenție

Procedura de examinare de fond a cererii de brevet poate fi cerută la data de depozit a cererii sau după caz, la deschiderea fazei naționale, ori în termen de 30 de luni de la una dintre aceste date.

Prin urmare, se verifică:

- Respectarea condițiilor referitoare la cerere, descrierea invenției, revendicări și desene explicative, declararea inventatorilor, justificarea calității de reprezentant sau succesori al inventatorului
- Dacă obiectul invenției nu este exclus de lege de la protecție
- Prioritățile, dacă acestea sunt invocate
- Unitatea invenției
- Condițiile de protecție a invenției, respective nouitatea, activitate inventivă și aplicabilitate industrială

Eliberarea brevetului

Data eliberării brevetului este data publicării mențiunii hotărârii de acordare a brevetului în Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală

Durata brevetului este de 20 de ani de la data de depozit.

Durata de protecție a brevetului de invenție nu poate fi prelungită, excepție făcând doar brevetele pentru care se poate obține un certificat suplimentar de protecție (medicamente și protecția plantelor)

5.1.4 Drepturi și obligații

Brevetul de invenție conferă titularului său un drept exclusiv de exploatare a invenției pe întreaga sa durată și, pe latura sa negativă, permite titularului să interzică terților neautorizați efectuarea următoarelor acte:

- fabricarea, folosirea, oferirea spre vânzare, vânzarea sau importul în vederea folosirii, oferirii spre vânzare ori vânzării, în cazul în care obiectul brevetului este un produs
- utilizarea procedurii, precum și folosirea, oferirea spre vânzare, vânzarea sau importul în aceste scopuri al produsului obținut direct prin procedeul brevetat, în cazul în care obiectul brevetului este un procedeu
- Întinderea protecției conferite de brevet sau de cererea de brevet este determinată de conținutul revendicărilor. Acestea sunt interpretate cu ajutorul descrierii și desenelor.

Solicitantul se bucură de drepturile sale încă de la data publicării cererii de brevet, sub rezerva înregistrării ulterioare a brevetului.

Dreptul exclusiv de exploatare suferă însă următoarele limitări :

- folosirea invențiilor în construcția și în funcționarea vehiculelor terestre, aeriene, precum și la bordul navelor sau la dispozitivele pentru funcționarea acestora, aparținând statelor membre ale tratatelor și convențiilor internaționale privind invențiile, la care România este parte, când aceste vehicule sau nave pătrund pe teritoriul României, temporar sau accidental, cu condiția ca această folosire să se facă exclusiv pentru nevoile vehiculelor sau navelor
- efectuarea oricăruia dintre actele prevăzute de lege ca fiind componente ale dreptului exclusiv de exploatare de către o persoană care a aplicat obiectul brevetului de invenție sau cel al cererii de brevet, așa cum a fost publicată, ori a luat măsuri efective și serioase în vederea producerii sau folosirii lui cu bună-credință pe teritoriul României, independent de titularul acesteia, cât și înainte de constituirea unui depozit național reglementar privind invenția sau înainte de data de la care curge termenul de prioritate recunoscută; în caz în care invenția poate fi folosită în continuare de acea persoană, în volumul existent la data de depozit sau a priorității recunoscute, și dreptul la folosire nu poate fi transmis decât cu patrimoniul persoanei ori cu o fracțiune din patrimoniul afectat exploatarea invenției
- efectuarea oricăruia dintre actele prevăzute de lege ca fiind componente ale dreptului exclusiv de exploatare exclusiv în cadru privat și în scop necomercial, producerea sau, după caz, folosirea invenției exclusiv în cadru privat și în scop necomercial
- comercializarea sau oferirea spre vânzare pe teritoriul Uniunii Europene a acelor exemplare de produs, obiect al invenției, care au fost vândute anterior de titularul de brevet ori cu acordul său expres
- folosirea în scopuri experimentale, exclusiv cu caracter necomercial, a obiectului invenției brevetate
- folosirea cu bună-credință sau luarea măsurilor efective și serioase de folosire a invenției de către terți în intervalul de timp dintre decăderea din drepturi a titularului de brevet și revalidarea brevetului. În acest caz invenția poate fi folosită în continuare de acea persoană, în volumul existent la data publicării mențiunii revalidării, și dreptul la folosire nu poate fi transmis decât cu patrimoniul persoanei care utilizează invenția ori cu o fracțiune din patrimoniul care este afectat exploatarea invenției
- exploatarea de către terți a invenției sau a unei părți a acesteia la a cărei protecție s-a renunțat

Dreptul la brevetul de invenție se poate pierde în următoarele situații:

- prin renunțarea titularului la brevet, renunțare ce trebuie să fie explicită și formulată în scris
- nedesemnarea inventatorului în termenul prevăzut de lege
- neplata taxelor de menținere în vigoare
- neplata taxei de eliberare a brevetului
- retragerea cererii de brevet
- anularea brevetului de invenție, anulare ce se poate referi și numai la a parte a brevetului caz în care se poate dispune anularea în parte din brevet.

5.1.5 Transmiterea dreptului

Actul de transmitere a dreptului la acordarea brevetului face obiectul art.27 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 64/1991, acesta reprezentând dovada prin care inventatorul a cedat dreptul la brevetul de invenție unei persoane fizice sau juridice, înainte ca cererea de brevet să fie depusă la OSIM

Dreptul la brevet poate fi transmis în tot sau în parte prin **cesiune, licență sau prin succesiune.**

Transmiterea produce efecte față de terți numai începând cu data publicării în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială a mențiunii transmisei înregistrate la OSIM.

În ceea ce privește cesiunea, aceasta poate fi :

- exclusivă sau neexclusivă
- poate fi totală sau parțială
- devine opozabilă față de terți numai de la publicarea în Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală a înscrierii în Registrele naționale

În ceea ce privește licența, aceasta poate fi :

- exclusivă sau neexclusivă
- poate fi totală sau parțială
- devine opozabilă față de terți numai de la publicarea în Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală a înscrierii în Registrele naționale

Motivele pentru care se acordă licența obligatorie:

- în situații de urgență națională
- în alte situații de extremă urgență
- în situații de utilizare publică, în scopuri necomerciale

Licențele obligatorii nu se pot transmite decât împreună cu fondul de comerț sau cu partea de întreprindere care beneficia de licența obligatorie.

Licențele obligatorii încetează prin hotărâre a Tribunalului Municipiului București atunci când motivele pentru care s-a acordat licența nu mai există.

5.1.6 Atribuțiile Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci privind invențiile

În domeniul invențiilor, OSIM are următoarele atribuții:

- a) coordonează politica de proprietate industrială în România;
- b) înregistrează, publică și examinează cererile de brevet de invenție, în vederea acordării și eliberării brevetului de invenție;
- c) este depozitarul Registrului național al cererilor de brevet de invenție depuse și al Registrului național al brevetelor de invenție în care se înscriu datele privind cererile de brevet și cele privind brevetele;
- d) este oficiu receptor pentru cererile de brevet de invenție înregistrate internațional de către solicitanți români, în conformitate cu prevederile Tratatului de cooperare în domeniul brevetelor;
- e) administrează, conservă și dezvoltă, prin schimburi internaționale, colecția națională de descrieri de invenție și realizează baza de date informatice în domeniul invențiilor, pe orice fel de suport informațional;
- f) efectuează, la cerere, servicii de mediere și servicii de informare tehnică din descrierile de invenții românești și străine și din publicațiile oficiale de proprietate industrială, precum și servicii de depozitare în regim nepublic a unor documente conținând soluții ne brevetabile de natura celor prevăzute la art. 8 alin. (1);

- g) atestă și autorizează consilieri în domeniul proprietății industriale, ține evidența acestora în registrul național al cărui depozitar este și publică periodic date din acest registru;
- h) întreține relații cu organizațiile guvernamentale și interguvernamentale similare și cu organizațiile internaționale de specialitate la care statul român este parte;
- i) organizează cursuri de instruire pentru formarea și perfecționarea specialiștilor în acest domeniu;
- j) editează și publică periodic în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială date privitoare la cererile de brevet de invenție și la brevetele de invenție.

Observații

- ✓ Regulamentul de aplicare al Legii nr. 64/1991 privind brevetele de invenție a fost adoptat în anul 2008, iar până în prezent nu a suferit nicio modificare în condițiile în care, Legea nr. 64/1991 a fost modificată și completată în mod constant fiind republicată în anul 2002, 007 și 2014. Față de acest aspect se impune modificarea și completarea corespunzătoare a Regulamentului de aplicare a Legii nr. 64/1991.

5.2 Invențiile de serviciu

Legea nr.83/2014 privind invențiile de serviciu(Republicată în Monitorul Oficial nr. 471/26.06.2014)

Precizări normative

Legea nr.83/2014 privind invențiile de serviciu reglementează următoarele aspecte în legătură cu regimul juridic al invențiilor de serviciu: domeniul de aplicare și definiții (art. 1-art. 2) ; invențiilor de serviciu (art. 3- art. 14); dispoziții tranzitorii și finale (art 15-art 18);

Legea are ca obiectiv declarat stimularea inovării tehnologice din România, exprimată în mod direct prin creșterea semnificativă a numărului și calității invențiilor realizate de către salariații inventatori urmare a susținerii și stimulării acestora pe plan profesional, administrativ și financiar din partea angajatorilor și implicit prin valorificarea acestora de către angajatori în beneficiul propriu și al economiei naționale.

5.2.1 Definiția invenției de serviciu

Potrivit art. 1 alin 1 din lege, invenția de serviciu este cea creată de un inventator sau un grup de inventatori atunci când inventatorul individual sau cel puțin un membru al grupului de inventatori are calitatea de salariat al unei persoane juridice de drept privat sau de drept public.

Din accepțiunea legii rezultă faptul că o invențiile de serviciu trebuie să îndeplinească 2 condiții:

- Să fi rezultat din exercitarea atribuțiilor de serviciu ale salariatului inventator, încredințate în mod expres în cadrul contractului individual de muncă și în fișa postului sau stabilite de comun acord prin alte acte obligatorii pentru inventator, care prevăd o misiune inventivă;
- Să fie obținute, pe durata contractului individual de muncă, precum și pe o perioadă de maximum 2 ani de la încetarea acestuia, după caz, prin cunoașterea sau utilizarea experienței angajatorului

prin folosirea mijloacelor materiale ale angajatorului, ca urmare a pregătirii și formării profesionale dobândite de inventatorul salariat prin grija și pe cheltuiala angajatorului ori prin utilizarea unor informații rezultate din activitatea angajatorului sau puse la dispoziție de acesta.

În aceste condiții, în baza art. 3 și respectiv art. 5 din Legea 83/2014, **dreptul la invenție aparține:**

Angajatorului, în următoarele situații:

- invenția este de misiune și angajatorul este persoană de drept privat;
- invenția este de misiune și angajatorul este persoană de drept public fără să aibă în obiectul de activitate cercetarea dezvoltarea;
- invenția este de misiune, angajatorul este persoană de drept public cu obiect de activitate cercetarea dezvoltarea și nu există prevedere contractuală contrară;
- invenția este în legătură cu angajatorul și angajatorul a revendicat invenția în termenul legal.

Inventatorului salariat, în următoarele situații:

- invenția este de misiune, angajatorul este de drept public cu cercetare - dezvoltare în obiectul de activitate și există prevedere contractuală care acordă inventatorului dreptul la invenție;
- invenția este în legătură cu angajatorul și angajatorul nu a revendicat invenția în termenul legal;
- invenția realizată nu este de misiune și nu este în legătură cu angajatorul.

5.2.2 Drepturile angajatorului

Pentru invențiile realizate în executarea unui contract de muncă ce presupun o activitate inventivă, realizate în exercitarea atribuțiilor de serviciu ale inventatorului, aferente funcției sale, **dreptul la brevet aparține angajatorului**.

Angajatorul are competența (sau poate solicita expertiză externă în baza unui contract cu clauză de confidențialitate) de a decide cu privire la încadrarea sau nu a unei invenții realizate de către un salariat în categoria invențiilor de serviciu și cu privire la tipul invenției de serviciu.

Inventatorul poate contesta modul de încadrare a invenției sale de către angajator în termen de maxim 4 luni de la primirea înștiințării referitoare la încadrare, la instanța judecătorească competentă, potrivit dreptului comun, respectiv tribunalul în raza căruia se află sediul angajatorului conform art. 95, pct. 1 din Codul de Procedură Civilă.

5.2.3 Drepturile și obligațiile salariatului

Salariatul care creează o invenție are **obligația să comunice** de îndată angajatorului prezentarea invenției, în care să descrie soluția problemei rezolvate cu date clare pentru a putea defini invenția și condițiile în care a fost creată.

În cazul în care în termen de 4 luni de la comunicarea invenției, angajatorul nu înștiințează salariatul asupra încadrării invenției în categoria invențiilor de serviciu precum și revendicarea dreptului asupra acesteia, **dreptul asupra invenției aparține inventatorului salariat, care poate depune cerere de brevet de invenție în România și/sau în alte state.**

De asemenea, dispozițiile legii menționează și situația în care angajatorul nu mai dorește continuarea procedurilor în vederea obținerii protecției în anumite state, altele decât România, caz în care acesta poate ceda salariatului inventator dreptul la acordarea protecției, sub condiția ca, salariatul să acorde angajatorului o licență neexclusivă pentru invenția brevetată.

Pentru invențiile de serviciu revendicate de către angajator, inventatorul salariat are **drept la o remunerație** stabilită de către angajator stabilite pe baza regulamentului intern al angajatorului și a următoarelor criterii : efecte economice și comerciale ce decurg din exploatarea invenției și măsura în care angajatorul este implicat în realizarea invenției, aportul creativ al inventatorului.

În cazul unor invenții de serviciu realizate de către salariații unor entități de drept public din domeniul cercetării- dezvoltării, revendicate de către angajator , salariatul inventator are **dreptul la o cotă procentuală din valoarea veniturii realizat de angajator, în urma aplicării invențiilor, procentul neputând fi mai mic de 30 %**

Inventatorul salariat are dreptul să nu divulge sau publica invenția de serviciu, fără a obține acordul scris al angajatorului. În cazul nerespectării acestei obligații poate fi antrenată răspunderea salariatului prevăzută în contractul individual de muncă, în cazul în care în conținutul acestuia este inserată o clauză de confidențialitate.

5.2.4 Înregistrarea cererii de brevet

În cazul în care dreptul asupra invenției aparține angajatorului, acesta poate depune cerere de brevet de invenție în România și/sau în alte state. După depunerea cererii de protecție pentru invenția de serviciu, angajatorul are obligația de a îl înștiința pe inventatorul salariat în legătură cu derularea procedurii de obținere a protecției.

5.2.5 Reglementari internaționale cu privire la modul de remunerație/compensare al salariaților inventatori

La nivel internațional, există diferențieri privind, în special, modul de recompensare și drepturile salariaților privind recompensarea. Aceste diferențieri apar și datorită diverselor legislații conexe, a complexității acestora și incoerenței armonizării legislative la nivel european. Astfel, în țări precum: UK, Olanda, Franța, Italia, Austria, Portugalia, Spania, Ungaria, legislația prevede înregistrarea contabilă a invenției de serviciu. Alte țări precum Germania, Danemarca, Finlanda, Norvegia și Polonia, au legi, separate, specifice de recompensare a salariaților. Belgia nu are o legislație specifică recompensării salariaților, dar are un sistem juridic bazat pe cazuri anterioare cu spețe similare. Legislația din Irlanda sau Suedia nu conține nici o obligație a angajatorului de a recompensa angajatul pentru invenții de serviciu

Există un număr de abordări diferite privind recompensarea. De exemplu, în anumite țări, dreptul la recompensă este legat de statutul salariatului, adică dacă acesta este “angajat pentru a inventa”.

În alte țări, dreptul la recompensă este același pentru orice invenție deținută de angajator. Există, de asemenea, diferențe privind:

- eligibilitatea pentru recompensă;
- baza de evaluare a nivelului recompensei;
- perioada de timp în care cererea de recompensare poate fi înaintată;
- frecvența recompenselor;
- tratamentul salariaților din sectorul privat și din universități.

Observații

- ✓ În ceea ce privește sistemul de remunerare/compensare a inventatorului salariat, în raport de dispozițiile art. 7 din lege, considerăm că se impune modificarea acestuia întrucât cuantumul remunerației este lăsat la latitudinea angajatorului, pe baza unor criterii enumerative generale prevăzute de lege cum ar fi: efecte economice și comerciale ce decurg din exploatarea invenției și măsura în care angajatorul este implicat în realizarea invenției, aportul creativ al inventatorului.
- ✓ Se recomandă definirea unor criterii și modalități de apreciere a aplicării lor, unitare la nivelul organizațiilor, tocmai pentru a se defini o abordare sinergică, unitară și stimulativă la nivel național a politicii de recompensare a inventatorilor pentru invențiile de serviciu realizate.
- ✓ Se impune ca sistemul de remunerare, recompensare și distribuție a beneficiilor rezultate din exploatarea invențiilor de serviciu să fie:
  - transparent în relația angajator – salariat inventator (patronat – sindicat);
  - motivațional pentru a se intensifica procesul de inovare;
  - implementat în toate domeniile economiei naționale;
  - just, să conțină metode clare de stabilire a remunerației, recompenselor și distribuției beneficiilor rezultate din exploatarea invențiilor de serviciu;
  - aplicabil pentru un inventator sau pentru un grup de inventatori.

5.3 Desene și modele industriale

Legea nr.129/1992 privind protecția desenelor și modelelor (Republicată în Monitorul Oficial nr. 242/04.04.2014)

HG 211/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr.129/1992 privind protecția desenelor și modelelor (publicată în Monitorul Oficial nr. 181/10.03.2008

Precizări normative

Legea nr.129/1992 privind protecția desenelor și modelelor reglementează următoarele aspecte în legătură cu regimul juridic al desenelor și modelelor: dispoziții generale (art. 1- art. 5) ; condiții pentru protecția desenelor și modelelor (art. 6- art. 9); procedura de înregistrarea și eliberarea titlului de protecție (art. 10- art. 29); drepturi și obligații (art 30-art 43); desenele și modelele comunitare(art. 44- art 47) ; atribuțiile Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci în domeniul protecției desenelor și modelelor (art. 48- art 49) ; răspunderi și sancțiuni (art. 50- art 56).

HG 211/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr.129/1992 privind protecția desenelor și modelelor reglementează următoarele aspecte în legătură cu regimul juridic al desenelor și modelelor: condiții de protecție (art. 1- art. 5); dreptul la eliberarea certificatelor de înregistrare (art. 6- art. 7) ; procedura de înregistrarea (art. 8- art. 40); drepturi (art. 41- art. 44); contestația împotriva hotărârilor OSIM (art. 45- art. 50); dispoziții tranzitorii și finale (art. 51- art 52).

5.3.1 Definiția desenelor și modelelor

Desenul industrial este aspectul exterior al unui produs luat ca un tot sau doar o parte, redat în două dimensiuni, rezultat din caracteristicile specifice ca: linii, contururi, culori, forma, textura, sau materialul produsului sau chiar suprafața lui decorativă.

Exemple de desen industrial includ decoruri florale sau alt fel de decoruri, simboluri grafice, precum și icoanele de pe computer sau opere de artă cum ar fi sculpturile.

Modelul industrial este aspectul exterior al unui produs sau al unei părți a acestuia, redat în trei dimensiuni, rezultat din combinația dintre principalele caracteristici, îndeosebi linii, contururi, culori, forma, textura și/sau ornamentația produsului în sine.

Nu toate desenele sau modelele industriale pot fi înregistrate. Legea nr. 129/1992 stabilește **patru condiții pentru protecția desenelor și modelelor**, respectiv:

- **caracterul nou**
- **caracterul individual**
- **disocierea desenului și modelului de funcția utilitară a produsului**
- **conformitatea cu ordinea publică și bunele moravuri**

Un desen sau model este considerat **nou** dacă nici un desen sau model identic nu a fost făcut public înainte de data de depunere a cererii de înregistrare sau dacă a fost revendicată prioritatea, înainte de data de prioritate. Se consideră că desenele sau modelele sunt identice dacă trăsăturile lor caracteristice diferă numai în ceea ce privește detaliile ne semnificative.

Se consideră că un desen sau model are **caracter individual** dacă impresia globală pe care o produce asupra utilizatorului avizat este diferită de cea produsă asupra unui asemenea utilizator de orice desen sau model făcut public înainte de data de depunere a cererii de înregistrare sau, dacă a fost revendicată prioritatea, înainte de data de prioritate.

Se consideră că un **desen sau model a fost făcut public** dacă a fost publicat ori dezvăluit în alt mod, expus, utilizat în comerț, cu excepția situațiilor în care aceste evenimente nu ar fi putut, în mod rezonabil și în cadrul activității obișnuite, să devină cunoscute cercurilor specializate din sectorul în cauză care acționează în cadrul Uniunii Europene înainte de data de depunere a cererii de înregistrare sau, dacă a fost invocată o prioritate, înainte de data de prioritate. Cu toate acestea, nu se va considera că desenul sau modelul a fost făcut public pentru simplul motiv că a fost dezvăluit unei terțe persoane în condiții explicite sau implicite de confidențialitate.

Divulgarea nu este luată în considerare dacă desenul sau modelul pentru care se solicită protecție a fost făcut public:

- de către autor sau succesorul său în drepturi ori de către un terț pe baza informațiilor furnizate sau actelor îndeplinite de autor sau succesor;
- în perioada de 12 luni precedând data de depunere a cererii de înregistrare sau, dacă o prioritate este revendicată, la data de prioritate.

5.3.2 Drepturile titularului desenului sau modelului

Potrivit dispozițiilor art. 3 din lege, dreptul la eliberarea certificatului de înregistrare **aparține autorului desenului sau modelului ori succesorului său în drepturi**, pentru desenele și modelele create în mod independent.

În cazul în care mai multe persoane au creat în mod independent un desen sau model, dreptul la eliberarea certificatului de înregistrare aparține persoanei care a depus prima cererea de înregistrare.

În cazul în care desenul sau modelul a fost creat ca urmare a unor contracte cu misiune creativă sau de către salariați, în cadrul atribuțiilor de serviciu, **dreptul aparține persoanei care l-a comandat.**

Drepturile asupra unui desen sau model dobândite prin înregistrare la OSIM nu prejudiciază drepturile asupra desenelor sau modelelor neînregistrate, mărcilor și altor semne distinctive, brevetelor de invenție și modelelor de utilitate, caracterelor tipografice, topografiilor de produse semiconductoare. Protecția desenului sau modelului înregistrat în conformitate cu prezenta lege nu exclude și nu prejudiciază protecția prin drept de autor a acestuia.

5.3.3 Înregistrarea și eliberarea titlului de protecție

Înregistrarea cererii de protecție pentru un desen sau model

Potrivit dispozițiilor art. 10 din Legea 129/1992 pentru a îndeplini condițiile de valabilitate și pentru a fi considerată valabilă pentru procedura de examinare **cererea de înregistrare a unui desen sau model trebuie să cuprindă:**

- solicitarea de înregistrare a desenului sau modelului;
- datele de identificare a solicitantului;
- numărul de desene sau modele pentru care se solicită protecția;
- indicarea produselor în care este încorporat desenul sau modelul, dacă este cazul;
- descrierea elementelor noi, caracteristice desenului sau modelului pentru care se solicită protecția, așa cum apar în reprezentările grafice depuse;
- numele autorilor sau o declarație pe răspunderea solicitantului că autorii au renunțat la dreptul de a fi menționați în cerere și/sau în publicațiile desenului sau modelului;
- reprezentările grafice ale desenului sau modelului.

Cererea de înregistrare mai poate conține, după caz, și alte elemente care nu condiționează data depozitului reglementar:

- datele de identificare a mandatarului autorizat, în cazul în care acesta a fost desemnat în cererea de înregistrare;
- actele de prioritate;
- solicitarea amânării publicării;
- procura de reprezentare în fața O.S.I.M.;
- declarația indicând informațiile care, după cunoștința solicitantului, permit să se dovedească îndeplinirea condițiilor de acordare a protecției desenului sau modelului pentru care se solicită înregistrarea.

Reprezentările grafice trebuie să redea complet desenul sau modelul care face obiectul cererii de înregistrare, astfel încât caracteristicile sale estetice să fie evidențiate. În caz contrar, cererea de înregistrare se respinge. Reprezentările grafice trebuie să fie de o calitate suficientă, pentru ca toate detaliile desenului sau modelului să fie evidențiate și publicarea să fie posibilă.

Constituirea depozitului reglementar național

Cererea de înregistrare și descrierea, redactate în limba română, însoțite de reprezentările grafice ale desenului sau modelului ori, după caz, de specimene, se depun la O.S.I.M. și constituie depozitul reglementar.

O.S.I.M. înregistrează cererea dacă sunt depuse minimum următoarele: o cerere care să conțină solicitarea de înregistrare a desenului sau modelului, datele de identificare a solicitantului și reprezentările grafice sau specimenele.

Data depozitului reglementar este data la care au fost depuse documentele sau data care rezultă din tratatele ori convențiile privind desenele sau modelele la care România este parte.

Cererea de înregistrare având dată de depozit se înscrie în Registrul cererilor depuse. Depozitul reglementar asigură solicitantului un drept de prioritate, cu începere de la data constituirii acestuia, față de orice alt depozit ulterior privind același desen sau model.

Invocarea dreptului de prioritate

Persoanele fizice sau persoanele juridice ale statelor părți la convențiile la care România este parte beneficiază de un **drept de prioritate de 6 luni**, cu începere de la data primului depozit, dacă solicită protecția în acest termen, pentru același desen sau model. Se recunoaște un drept de prioritate de 6 luni, întemeiat pe un depozit de model de utilitate.

Prioritățile sunt recunoscute dacă sunt invocate odată cu depunerea cererii și dacă în termen de 3 luni de la data depunerii cererii se confirmă prin acte de prioritate.

Examinarea preliminară

Cererile depuse la OSIM sunt supuse unei prime proceduri de examinare din care să rezulte:

- îndeplinirea condițiilor de formă ale cererii;
- îndeplinirea condițiilor prescrise pentru reprezentările grafice;
- îndeplinirea condițiilor prescrise pentru celelalte documente sau acte anexate la cerere, prevăzute prin legea română de reglementare a regimului desenelor și modelelor
- achitarea taxelor în termenul și cuantumul prevăzute de lege.

Dacă se constată neregularități, acestea se notifică solicitantului, acordându-i-se un termen necesar pentru remedieri. În cazul în care neregularitățile nu sunt remediate în termenul acordat de O.S.I.M., cererea se va respinge sau, după caz, nu se va recunoaște prioritatea.

Publicarea cererii de constituire a depozitului reglementar

Cererea de înregistrare a desenului sau modelului, precum și reproducerea, fotografia sau reprezentarea grafică a acestuia se publică în Buletinul oficial de proprietate industrială al O.S.I.M., în format electronic, în termen de maximum 4 luni de la data constituirii depozitului reglementar, în alb-negru sau, la cerere, în culori.

Publicarea poate fi amânată, la cererea solicitantului, pe o perioadă care nu poate depăși 30 de luni, calculată de la data depunerii cererii sau de la data priorității, când aceasta a fost invocată. Publicarea cererilor internaționale de către Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale este considerată o publicare valabilă.

Persoanele interesate pot face opoziții scrise la O.S.I.M. privind cererea de înregistrare a desenului sau modelului, în termen de două luni de la data publicării acestuia invocând motivele pentru care legea prevede respingerea la înregistrare sau anularea acesteia

Examinarea de fond a cererilor de înregistrare a desenelor și modelelor

Cererile de înregistrare a desenelor sau modelelor se examinează de către Comisia de examinare a desenelor și modelelor. din cadrul OSIM.

Comisia hotărăște, după caz, înregistrarea sau respingerea desenului sau modelului, în termen de 12 luni de la data publicării cererii, ori poate lua act de renunțarea la cerere sau de retragerea acesteia.

Comisia va lua hotărârea de înregistrare a desenului sau modelului pe baza unui raport de examinare. Înregistrarea desenelor sau modelelor se face în Registrul desenelor și modelelor și se publică în Buletinul oficial de proprietate industrială al O.S.I.M.

Anularea cererii

Cererea de înregistrare a unui desen sau model va fi respinsă sau înregistrarea va fi anulată pentru următoarele motive:

- nu sunt îndeplinite condițiile definerii ale desenului sau modelului, modelul nu are caracter individual și de noutate;
- obiectul cererii nu face referire la un desen sau model determinat exclusiv de o funcție tehnică, obiectul pentru care este formulată cererea este exclus de la înregistrare ca fiind contrar ordinii publice sau bunelor moravuri;
- obiectul cererii încorporează, fără acordul titularului, o operă protejată prin Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare, sau orice alt drept de proprietate industrială protejat;
- constituie o utilizare improprie a oricăruia dintre obiectele menționate în lista cuprinsă în art. 6 ter din Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale, în forma revizuită la Stockholm la 14 iulie 1967, la care România a aderat prin Decretul nr. 1.177/1968, sau o utilizare abuzivă a emblemelor și stemelor;
- solicitantul nu a făcut dovada că este persoană îndreptățită la înregistrarea desenului sau modelului;
- desenul sau modelul este în conflict cu un desen sau model anterior care a făcut obiectul unei divulgări publice după data de depozit a cererii de înregistrare sau după data de prioritate, dacă o prioritate este revendicată, și care este protejat de la o dată anterioară prin înregistrarea unui desen sau model comunitar ori printr-o cerere de înregistrare a unui desen sau model comunitar, sau prin înregistrarea unui desen sau model în România ori printr-o cerere de obținere a protecției în România;
- desenul sau modelul folosește un semn distinctiv ce conferă titularului semnului dreptul de a interzice acesta utilizare.
-

Hotărârile privind cererile de înregistrare a desenului sau modelului pot fi contestate, în scris și motivat, la O.S.I.M., în termen de 30 de zile de la comunicare. Contestația va fi examinată, în termen de cel mult 3 luni de la depunerea contestației.

Hotărârea se comunică părților în termen de 30 de zile de la pronunțare și poate fi atacată în termen de 30 de zile de la comunicare. Hotărârile Comisiei de contestații rămase definitive și irevocabile se publică în Buletinul oficial de proprietate industrială al O.S.I.M., în termen de 60 de zile de la pronunțarea hotărârii.

Eliberarea certificatelor de înregistrare de desene sau modele de către O.S.I.M: se face în temeiul hotărârilor de admitere a cererii de înregistrare a desenelor sau modelelor, în termen de 30 de zile de la data la care hotărârea de admitere a rămas definitivă și irevocabilă.

5.3.4 Drepturi și obligații ale titularului certificatului de înregistrare a desenelor și modelelor

Pe întreaga durată de valabilitate a înregistrării desenelor sau modelelor, titularul are un **drept exclusiv de a le utiliza și de a împiedica utilizarea lor de o terță parte care nu dispune de consimțământul său.**

Titularul are dreptul de a interzice terților să efectueze, fără consimțământul său, următoarele acte: reproducerea, fabricarea, comercializarea ori oferirea spre vânzare, punerea pe piață, importul,

exportul sau folosirea unui produs în care desenul sau modelul este încorporat ori la care acesta se aplică sau stocarea unui astfel de produs în aceste scopuri.

Drepturile conferite prin certificatul de înregistrare a desenelor și modelelor nu se exercită în privința:

- actelor efectuate exclusiv în scop personal și necomercial, experimental, de cercetare sau învățământ, cu condiția ca aceste acte să nu prejudicieze exploatarea normală a desenelor sau modelelor și să se menționeze sursa;
- activităților de reproducere în domeniul cercetării sau învățământului, în scopul citării ori predării, cu condiția ca aceste activități să fie compatibile cu practica comercială loială, să nu aducă atingere în mod nedrept exploatarea normală a desenului sau modelului și ca sursa să fie menționată;
- echipamentelor aflate pe vehicule de transport maritim sau aerian înregistrate într-o altă țară, atunci când acestea intră temporar pe teritoriul României, ori importului de piese de schimb și accesorii în scopul reparării acestor vehicule sau al executării de reparații pe aceste vehicule;
- folosirii sau luării măsurilor efective și serioase de folosire a desenelor sau modelelor de către terți, în intervalul de timp dintre decăderea din drepturi a titularului și revalidarea certificatului;
- folosirii desenului sau modelului cu bună-credință, în perioada cuprinsă între data publicării decăderii din drepturi a titularului și data publicării dreptului restabilit.

Perioada de valabilitate a unui certificat de înregistrare a desenului sau modelului este de 10 ani de la data constituirii depozitului reglementar și poate fi reînnoită pe 3 perioade succesive de 5 ani.

Dreptul exclusiv de exploatare decurgând din înregistrarea desenului sau modelului **încetează** în următoarele situații:

- la expirarea perioadei de valabilitate;
- prin anularea certificatului de înregistrare;
- prin decăderea titularului din drepturi;
- prin renunțarea titularului certificatului de înregistrare.

Transmiterea se poate face pe cale succesorală, prin cesiune sau licență.

Transmiterea se înscrie la O.S.I.M. în Registrul desenelor și modelelor și produce efecte față de terți numai de la data publicării în Buletinul oficial de proprietate industrială a mențiunii de transmitere.

5.3.5 Anularea înregistrării

Înregistrarea desenului sau modelului poate fi anulată, în tot sau în parte, la cererea unei persoane interesate, în cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile definiției ale desenului sau modelului, modelul nu are caracter individual și de noutate; obiectul cererii nu face referire la un desen sau model determinat exclusiv de o funcție tehnică, obiectul pentru care este formulată cererea este exclus de la înregistrare ca fiind contrar ordinii publice sau bunelor moravuri sau încalcă o operă protejată în regimul dreptului de autor.

Anularea poate fi cerută pe toată durata de valabilitate a certificatului de înregistrare și se judecă de către Tribunalul București. Hotărârea de anulare se înregistrează la O.S.I.M. și se publică în termen de maximum două luni de la data înregistrării acesteia.

Litigiile cu privire la calitatea de autor al desenului sau modelului, calitatea de titular al certificatului de înregistrare, cele cu privire la drepturile patrimoniale născute din contractele de cesiune sau licență sunt de competența instanțelor judecătorești, potrivit dreptului comun.

5.3.6 Desenele și modelele comunitare

Desenele și modelele comunitare beneficiază de protecție pe teritoriul României, în baza Regulamentului nr. 6/2002/CE privind desenele și modelele comunitare, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L nr. 3 din 5 ianuarie 2002. Cererile de desene și modele comunitare pot fi depuse direct la Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală sau prin intermediul O.S.I.M. Când o cerere de desen sau model comunitar este depusă la O.S.I.M. în temeiul Regulamentului nr. 6/2002/CE privind desenele și modelele comunitare, O.S.I.M. înscrie data primirii pe cerere, și, fără să procedeze la examinare, o transmite la EUIPO.

5.4 Modelele de utilitate

Legea nr.350/2007 privind modelele de utilitate (Republicată în Monitorul Oficial nr. 851/12.12.2007)

HG 1457/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 350/2007 privind modelele de utilitate(publicată în Monitorul Oficial nr. 814/04.12.2008

Precizări normative

Legea nr. 350/2007 privind modelele de utilitate reglementează următoarele aspecte în legătură cu regimul juridic al modelelor de utilitate: dispoziții generale (art. 1- art. 9) ; procedura de înregistrarea, publicarea și eliberarea certificatului (art. 10- art. 21); apărarea drepturilor (art 22-art 24); cererile internaționale de protecție prin model de utilitate (art. 25- art 27) ; dispoziții tranzitorii și finale (art. 28- art 31).

HG 1457/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 350/2007 privind modelele de utilitate reglementează următoarele aspecte în legătură cu regimul juridic al modelelor de utilitate: dispoziții generale (art. 1- art. 2); cererea de model de utilitate(art. 3- art. 7) ; procedura de înregistrarea a modelelor de utilitate (art. 8- art. 19); dispoziții tranzitorii și finale (art. 20- art 21).

5.4.1 Definiția modelului de utilitate

Modelul de utilitate reprezintă trăsăturile invențiilor care îndeplinesc 3 condiții:

- Elementul de noutate
- Activitate inventivă
- Aplicabilitate industrială

Ca și trăsături proprii ale modelelor de utilitate se poate menționa faptul că protecția se acordă fără o examinare prealabilă a condițiilor de fond , au o durată de protecție mai redusă, acordarea protecției are loc printr-o procedură rapidă și cu cheltieli reduse

Domeniul invenției, a fost definit de legiuitor (atât la nivel național cât și la nivel european sau internațional) printr-o delimitare negativă, **textul de lege optând în permanență pentru indicarea creațiilor excluse de la protecție, mai mult decât pentru încercarea de a defini invenția.**

Astfel ca, **dispozițiile legii exclud expres de la protecție:**

- descoperirile, teoriile științifice și metodele matematice
- creațiile estetice
- planurile, principiile și metodele în exercitarea de activități mentale, în materie de jocuri sau în domeniul activităților economice, precum și programele de calculator
- prezentările de informații
- invențiile a căror exploatare comercială este contrară ordinii publice sau bunelor moravuri, inclusiv cele dăunătoare sănătății și vieții persoanelor, animalelor ori plantelor, și care sunt de natură să aducă atingeri grave mediului, cu condiția ca această excludere să nu depindă numai de faptul ca exploatarea este interzisă printr-o dispoziție legală
- soiurile de plante și rasele de animale
- invențiile având ca obiect un material biologic
- invențiile având ca obiect un produs constând într-o substanță chimică sau farmaceutică
- invențiile având ca obiect un procedeu sau o metodă

Protecția prin modelul de utilitate, în accepțiunea legii privește numai invențiile de produs, fiind excluse invențiile de procedeu.

Produsul este obiect al unei invenții în măsura în care constituie soluția tehnică a unei probleme. Produsul reprezintă un obiect cu caracteristici determinate, definite tehnic prin părțile sale constructive și/sau constitutive, prin elementele de legătură dintre acestea, prin forma sa constructivă și/sau a părților constitutive, prin materialele din care este realizat, prin relațiile constructive, de poziție și funcționare dintre părțile constitutive sau prin rolul funcțional al acestora.

- În accepțiunea legii, în sensul definiției **art. 4 alin. 3** conferă următoarele **exemple de produse**:
- dispozitive, instalații, echipamente, mașini-unelte, aparate sau subsansambluri ale acestora pentru realizarea unui procedeu de fabricație ori de lucru;
  - circuite electrice, pneumatice sau hidraulice;
  - amestecuri fizice definite prin elementele componente, raportul cantitativ dintre acestea sau alte proprietăți care le individualizează și care le fac aplicabile pentru rezolvarea unei probleme tehnice.

Produsele ca obiect al cererii de model de utilitate din domeniul programelor de calculator îl pot constitui aparatele programabile în care, la prima vedere, caracteristica tehnică a invenției este realizată cu ajutorul unui program de calculator, precum și produsele-program de calculator pentru sistemele de procesare a datelor exprimate prin derularea logică a acestora.

5.4.2 Drepturile titularului modelului de utilitate

Dreptul la modelul de utilitate **aparține inventatorului sau succesorului său în drepturi**. Potrivit dispozițiilor art. 5 din lege, modelul de utilitate înregistrat conferă titularului său **un drept exclusiv de exploatare a invenției** pe întreaga durată și de a interzice efectuarea fără consimțământul său fabricarea, folosirea, oferirea spre vânzare, vânzarea sau importul în vederea folosirii, oferirii spre vânzare ori vânzării invenției protejate prin model de utilitate.

Titularul are dreptul de a interzice oricărui terț care nu are consimțământul său să furnizeze sau să ofere altor persoane decât celor îndreptățite să exploateze invenția protejată prin model de utilitate mijloace de aplicare a invenției pe teritoriul României, referitoare la un element esențial al invenției, când terțul știe sau, în împrejurările date, ar fi trebuit să știe că mijloacele sunt adecvate și destinate aplicării invenției.

În cazul în care elementele esențiale ale unui model de utilitate au fost preluate din descrierea, desenele, modelele experimentale, dispozitivele sau echipamentele aparținând altei persoane decât titularului, fără consimțământul acesteia, protecția acordată nu poate fi folosită în detrimentul acelei persoane.

Drepturile conferite de un model de utilitate înregistrat nu se extind la actele care comportă fabricarea, folosirea, oferirea spre vânzare, vânzarea sau importul în vederea folosirii, oferirii spre vânzare ori vânzării a unui produs protejat, efectuate după ce produsul a fost comercializat într-un stat membru al Uniunii Europene, de către titular sau cu consimțământul acestuia.

Totuși, drepturile conferite de un model de utilitate se extind la actele privind produsul protejat, efectuate după ce produsul a fost comercializat în afara unui stat membru al Uniunii Europene, de către titular sau cu consimțământul acestuia.

Potrivit art. 7 alin. 1 din lege, durata unui model de utilitate este de 6 ani, cu începere de la data de depozit.

Titularul dreptului poate să obțină, pe baza unei solicitări făcute în scris la O.S.I.M., reînnoirea protecției prin modelul de utilitate pentru încă o perioadă de 2 ani, dar nu mai devreme de un an și nu mai târziu de 6 luni înainte de expirarea termenului de 6 ani de la data de depozit.

Mențiunea reînnoirii protecției se publică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială.

Transmiterea drepturilor asupra modelului de utilitate.

Dreptul la modelul de utilitate, dreptul la înregistrarea modelului de utilitate și drepturile care decurg din înregistrarea modelului de utilitate pot fi transmise în tot sau în parte.

Protecția prin model de utilitate încetează prin:

- expirarea duratei;
- neplata taxelor de reînnoire a protecției;
- renunțarea titularului la modelul de utilitate înregistrat.

Încetarea protecției produce efectele din ziua următoare: datei expirării duratei modelului de utilitate sau comunicării de către titular a renunțării.

Dacă renunțarea se referă numai la anumite părți ale modelului de utilitate, acesta rămâne în vigoare în ceea ce privește celelalte părți. O.S.I.M. ia act de renunțare, fără a examina dacă părțile rămase ale modelului de utilitate continuă să îndeplinească cerințele prevăzute legal și dacă limitarea este admisibilă

5.4.3 Înregistrarea, publicarea și eliberarea certificatului

Cererea de model de utilitate se redactează în limba română și se depune la O.S.I.M. Conform dispozițiilor art. 10 alin 2 din lege, cererea trebuie să conțină :

- datele de identificare ale solicitantului;
- solicitarea protecției prin model de utilitate, însoțită de titlul invenției;
- o descriere a invenției;
- una sau mai multe revendicări;
- desenele la care se face referire în descriere sau în revendicări

Cererea de model de utilitate conține indicații care să permită stabilirea identității inventatorului. Dacă solicitantul nu este același cu inventatorul, acesta trebuie să îl declare și să facă dovada, printr-un document depus la O.S.I.M., până la luarea unei hotărâri, că este îndreptățit la înregistrarea modelului de utilitate.

Cererea trebuie să fie însoțită de un rezumat al invenției. Rezumatul trebuie să conțină o scurtă prezentare a invenției; acesta servește exclusiv informării tehnice și nu poate fi luat în considerare pentru alte scopuri, în special pentru determinarea întinderii protecției.

Invenția trebuie să fie dezvăluită în cererea de model de utilitate suficient de clar și complet, astfel încât o persoană de specialitate în domeniu să o poată realiza.

De principiu, art. 12 alin 1 din lege, stabilește **data de depozit a cererii de model de utilitate** data la care au fost depuse la O.S.I.M. următoarele:

- indicație explicită sau implicită, potrivit căreia se solicită un model de utilitate;
- indicații care să permită stabilirea identității solicitantului sau care să permită contactarea acestuia de către O.S.I.M.;
- parte care, la prima vedere, să pară a fi o descriere a invenției.

Revendicările și desenele privind invenția pot fi depuse și în termen de două luni de la data de depozit. În cazul în care nu sunt îndeplinite toate cerințele privind înregistrarea cererii, O.S.I.M. notifică solicitantului deficiențele constatate și îi solicită remedierea acestora în termen de două luni de la data la care cel puțin cerința privind stabilirea identității solicitantului a fost îndeplinită.

Depozitul cererii de model de utilitate are valoarea unui depozit național reglementar de la data de depozit.

5.4.4 Cererea de model de utilitate rezultată din transformarea cererii de brevet

Potrivit dispozițiilor art. 14 din lege, o cerere de model de utilitate poate rezulta și dintr-o cerere de brevet având ca obiect aceeași invenție, dacă solicitantul depune o cerere de transformare:

- pe parcursul procedurii de examinare a cererii de brevet până la încheierea pregătirilor tehnice pentru publicarea mențiunii hotărârii de acordare a brevetului de invenție sau de respingere a cererii de brevet;
- într-o perioadă de 3 luni de la data la care O.S.I.M. publică mențiunea unei hotărâri de anulare a brevetului de invenție rămasă definitivă și irevocabilă pe motivul lipsei activității inventive.

Cererea de model de utilitate rezultată din transformare beneficiază de aceeași dată de depozit și de dreptul de prioritate născut din cererea de brevet de invenție. Transformarea nu are efect după expirarea unei perioade de 10 ani calculate de la data de depozit a cererii de brevet.

Pentru o cerere de brevet de invenție transformată într-o cerere de model de utilitate, procedura de examinare se continuă dacă solicitantul nu cere în mod expres retragerea cererii de brevet.

Pot fi transformate în cereri de model de utilitate și cererile de brevet european aflate în situațiile prevăzute la art. 135 din Convenția privind eliberarea brevetelor europene (Convenția brevetului european), adoptată la München la 5 octombrie 1973, la care România a aderat prin Legea nr. 611/2002, cu revizuirile ulterioare.

Solicitantul unui model de utilitate poate cere, până la luarea unei hotărâri privind înregistrarea, conversia acestuia într-o cerere de brevet de invenție.

Cererea de transformare trebuie să conțină:

- solicitarea explicită a transformării în vederea înregistrării modelului de utilitate pentru invenția care face obiectul cererii de brevet;
- numărul și data de depozit ale cererii de brevet cu valoare de depozit național reglementar, a cărei transformare se solicită;
- datele de identificare a solicitantului.

Pot fi, de asemenea, transformate în cereri de model de utilitate cererile rezultate din divizarea unei cereri de brevet de invenție care are ca obiect un produs și un procedeu. În această situație, solicitantul va cere transformarea în cerere de model de utilitate pentru cererile de brevet de invenție rezultate din divizare și care au ca obiect produsul.

O cerere de brevet de invenție, rezultată astfel beneficiază de aceeași dată de depozit și de dreptul de prioritate născut din cererea de model de utilitate.

Conversia unei cereri de model de utilitate în cerere de brevet de invenție nu este permisă în cazul în care cererea de model de utilitate a rezultat din transformarea unei cereri de brevet de invenție.

O.S.I.M. hotărăște **respingerea înregistrării modelului de utilitate** în următoarele situații:

- invenția, obiect al cererii, este exclusă de la protecția prin model de utilitate sau nu poate fi protejată
- cererea de model de utilitate nu conține datele de identificare ale solicitantului, solicitarea protecției prin model de utilitate nu a fost însoțită și de titlul invenției, nu există o descriere a invenției, nu au fost făcute revendicări, nu au fost anexate desenele la care se face referire în descriere ori revendicări, invenția nu este dezvăluită în cerere suficient de clar și complet, în dosar nu există documentația integrală solicitată de lege;
- solicitantul, altul decât inventatorul, nu a făcut dovada că este îndreptățit la înregistrarea modelului de utilitate.

Sunt declarate ca fiind considerate retrase cererile de model de utilitate aflate în următoarele situații:

- inventatorii nu au fost indicați;
- cererea a constituit baza revendicării priorității într-o cerere ulterioară depusă pe cale națională sau pentru care s-a deschis fază națională în România;
- solicitantul nu a depus revendicările și/sau desenele în termen de două luni de la data de depozit a cererii de model de utilitate;
- cererea de model de utilitate a rezultat din transformarea unei cereri de brevet de invenție pentru care, ulterior transformării, a fost luată o hotărâre de acordare a brevetului;
- una dintre taxele legale nu a fost plătită în cuantum și la termenele prevăzute de lege și de Ordonanța Guvernului nr. 41/1998 privind taxele în domeniul proprietății industriale și regimul de utilizare a acestora, republicată, cu modificările ulterioare;
- solicitantul nu a divizat cererea de model de utilitate neunitară. Invenția care face obiectul cererii de model de utilitate are caracterul stabilit de legea specială și nu poate fi divulgată fără acordul solicitantului până la publicare.

Mențiunea hotărârii de înregistrare a modelului de utilitate sau de respingere a cererii de model se publică în B.O.P.I., în termen de o lună de la data la care a expirat termenul prevăzut de lege pentru formularea contestației și în condițiile prevăzute de regulamentul de aplicare a legii.

Odată cu publicarea mențiunii hotărârii de înregistrare a modelului de utilitate se pun la dispoziția publicului descrierea, revendicările sau, după caz, revendicările amendate și desenele, precum și raportul de documentare, dacă acesta nu se publică ulterior.

În temeiul hotărârii de înregistrare a modelului de utilitate, luate de comisia de examinare de specialitate, O.S.I.M. eliberează titularului certificatul de model de utilitate, împreună cu descrierea, revendicările și, după caz, desenele modelului de utilitate. Data eliberării certificatului este data publicării mențiunii hotărârii de înregistrare.

5.4.5. Apărarea drepturilor

Hotărârile privind cererea de model de utilitate luate de comisia de examinare pot fi contestate la O.S.I.M. în scris și motivat de către solicitantul cererii sau de către titularul modelului de utilitate, în termen de două luni de la comunicare.

Contestația se soluționează la O.S.I.M. de către o comisie de reexaminare. Comisia de reexaminare hotărăște asupra admiterii sau respingerii contestației și comunică hotărârea solicitantului.

5.4.6. Anularea modelului de utilitate

Potrivit art. 23 din legea nr. 350/2007, un model de utilitate înregistrat la O.S.I.M. poate fi anulat pe toată durata, la cerere, dacă se constată că:

- obiectul modelului de utilitate nu îndeplinește cerințele prevăzute de lege prin care se definește modelul de utilitate ca orice invenție tehnică cu condiția să fie nouă, să depășească nivelul simplei îndemânări profesionale și să fie susceptibilă de aplicare industrială;
- modelul de utilitate nu poate fi considerat invenție, ori face parte din categoriile de invenții care nu pot fi protejate ca modele de utilitate ori face parte din categoriile;
- obiectul modelului de utilitate nu dezvăluie invenția suficient de clar și complet, astfel încât o persoană de specialitate în domeniu să o poată realiza;
- obiectul modelului de utilitate depășește conținutul cererii, așa cum a fost depusă;
- titularul nu era îndreptățit la înregistrarea modelului de utilitate;
- protecția conferită de modelul de utilitate a fost extinsă.

5.4.7. Cereri internaționale de protecție prin model de utilitate

O cerere internațională care a primit dată de depozit internațional la un oficiu receptor și în care România este stat desemnat are același efect ca o cerere de model de utilitate care a fost depusă la O.S.I.M. la aceeași dată.

Dacă solicitantul dorește să continue cererea internațională în România, trebuie ca, în termen de 30 de luni de la data de depozit internațional sau, dacă o prioritate a fost revendicată, de la data priorității, să deschidă faza națională în România pentru un model de utilitate.

Regula prin care o cerere internațională care a primit dată de depozit internațional la un oficiu receptor și în care România este stat desemnat are același efect ca o cerere de model de utilitate care a fost depusă la O.S.I.M. la aceeași dată se aplică și în cazul în care solicitantul, din motive justificate, deschide faza națională în termen de două luni de la data expirării termenului de 30 de luni, cu plata taxei de deschidere întârziată a fazei naționale.

Pentru deschiderea fazei naționale în România, solicitantul depune o cerere care trebuie să conțină solicitarea explicită sau implicită a deschiderii fazei naționale pentru un model de utilitate, traducerea conformă în limba română a descrierii, a revendicărilor și a desenelor cererii internaționale și plătește taxa de depunere.

După deschiderea fazei naționale, cererea internațională este supusă procedurilor prevăzute de legea română privind protejarea invențiilor prin model de utilitate.

Observații

- ✓ In ceea ce privește terminologia, din analiza dispozițiilor legii nr. 350/2007 privind modelele de utilitate denotă faptul că, legiuitorul roman, derutat probabil de ambiguitatea dispozițiilor Convenției de la Paris (1883), în unele texte (art. 1 alin. 1, art. 2, art. 7-19 și art. 21) prezintă modelele de utilitate ca fiind titluri de protecție pentru orice invenție tehnică, iar în altele (art. 1 alin. 4, art. 5-6, și art. 20) se referă la acestea ca și când ar fi creații în domeniul tehnic, situație întâlnită și în regulamentul de aplicare al Legii nr. 350/2007.

Dezavantajele protecției prin modelele de utilitate

- Insecuritate juridică importantă decurgând din lipsa examinării prealabile a condițiilor de fond, și care poate avea consecințe prejudiciabile asupra inventatorului care a adus ameliorări unui produs sau procedeu și care poate fi blocat de o altă persoană care a obținut un model de utilitate fără examinare, cu consecința declansării de litigii
- risc de proliferare de titluri de protecție fără examinare, pentru produse care sunt astfel protejate pe piață
- impact negativ asupra întregului sistem de brevete din Europa, prin instaurarea unui sistem paralel de protecție, prin modele de utilitate, cu consecința scăderii normelor europene de protecție a întreprinderilor față de concurenți.

5.5. Marca

Legea nr.84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice (Republicată în Monitorul Oficial nr. 337/08.05.2014)

HG nr. 1.134/2010 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr.84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice (publicată în Monitorul Oficial nr. 809/03.12.2010)

Regulamentul (UE) 2017/1001 al Parlamentului European și al Consiliului din 14.06.2017 privind marca Uniunii Europene

Precizări normative

Legea nr.84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice reglementează următoarele aspecte în legătură cu regimul juridic al mărcilor și indicațiilor geografice: dispoziții generale (art. 1- art. 3) ; protecția mărcilor (art. 4- art. 7); cererea de înregistrarea a mărcii (art. 8- art. 15); procedura de înregistrare a mărcii (art. 16- art. 29); durata, reînnoirea și modificarea înregistrării mărcii (art 30-art 35); drepturile conferite de marcă (art 36-art 39); transmiterea drepturilor asupra mărcii (art. 40- art 44) ; stingerea drepturilor asupra mărcii (art. 45- art 49); mărci colective (art. 50- art 55); mărci de certificare (art. 56- art 63); înregistrarea internațională a mărcilor (art. 64- art 65); marca comunitară (art. 66- art 71); indicații geografice (art. 72- art 85), apărarea drepturilor asupra mărcilor și indicațiilor geografice (art. 86- art. 95); atribuțiile Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci (art. 96- art. 97); dispoziții tranzitorii și finale (art. 98- art 99)

HG nr. 1.134/2010 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr.84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice reglementează următoarele aspecte în legătură cu regimul juridic al mărcilor și indicațiilor geografice: dispoziții generale (art. 1- art. 9) ; cererea de înregistrare a mărcii (art. 10- art. 11); procedura de înregistrare a mărcii (art. 12- art. 22); înregistrarea internațională a mărcilor (art. 23- art 24); marca comunitară (art. 25- art 27); modificări (art. 28- art. 31); transmiterea drepturilor asupra mărcii : cesiuni, licențe și alte drepturi (art. 32- art 35); stingerea drepturilor asupra mărcilor (art. 36- art 39); mărci colective și mărci de certificare (art. 40- art 41); indicații geografice (art. 42- art 47); Comisia de contestații (art. 48- art. 54); formulare și registre (art. 55- art. 58).

5.5.1 Definiția mărcii

Potrivit dispozițiilor art 2 din legea nr. 84/1998 poate constitui marcă **orice semn susceptibil de reprezentare grafică**, cum ar fi: cuvinte, inclusiv nume de persoane, desene, litere, cifre, elemente figurative, forme tridimensionale și, în special, forma produsului sau a ambalajului său, culori, combinații de culori, holograme, semnale sonore, precum și orice combinație a acestora, cu condiția ca aceste semne să permită a distinge produsele sau serviciile unei întreprinderi de cele ale altor întreprinderi.

Din perspective legislației proprietății industriale, **marca servește la stabilirea unei relații între produs și producătorul acestuia** astfel încât consumatorul să fie în măsură să deosebească produsele sau serviciile oferite de un comerciant în mod legitim de alți comercianți.

5.5.2. Protecția mărcilor

Dreptul asupra mărcii este dobândit și protejat prin înregistrarea acesteia la OSIM. Mărcile Uniunii Europene beneficiază de protecție pe teritoriul României, potrivit prevederilor Regulamentului privind marca UE.

Motive absolute de respingere a înregistrării mărcilor

Sunt refuzate la înregistrare sau pot fi declarate nule dacă sunt înregistrate, pentru următoarele motive absolute:

- semnele care nu pot constitui o marcă
- mărcile care sunt lipsite de caracter distinctiv;
- mărcile care sunt compuse exclusiv din semne sau din indicații devenite uzuale în limbajul curent sau în practicile comerciale loiale și constante;
- mărcile care sunt compuse exclusiv din semne sau din indicații, putând servi în comerț pentru a desemna specia, calitatea, cantitatea, destinația, valoarea, originea geografică sau timpul fabricării produsului ori prestării serviciului sau alte caracteristici ale acestora;
- mărcile constituite exclusiv din forma produsului, care este impusă de natura produsului sau este necesară obținerii unui rezultat tehnic sau care dă o valoare substanțială produsului;
- mărcile care sunt de natură să inducă publicul în eroare cu privire la originea geografică, calitatea sau natura produsului sau a serviciului;
- mărcile care conțin o indicație geografică sau sunt constituite dintr-o astfel de indicație, pentru produse care nu sunt originare din teritoriul indicat, dacă utilizarea acestei indicații este de natură să inducă publicul în eroare cu privire la locul adevărat de origine;
- mărcile care sunt constituite sau conțin o indicație geografică, identificând vinuri sau produse spirtoase care nu sunt originare din locul indicat;

- mărcile care sunt contrare ordinii publice sau bunelor moravuri;
- mărcile care conțin, fără consimțământul titularului, imaginea sau numele patronimic al unei persoane care se bucură de renume în România;
- mărcile care cuprind, fără autorizația organelor competente, reproduceri sau imitații de steme, drapele, embleme de stat, însemne, sigilii oficiale de control și garanție, blazoane, aparținând țărilor Uniunii;
- mărcile care cuprind, fără autorizația organelor competente, reproduceri sau imitații de steme, drapele, alte embleme, sigle, inițiale sau denumiri care aparțin organizațiilor internaționale interguvernamentale din care fac parte una sau mai multe țări ale Uniunii;
- mărcile care conțin semne cu înaltă valoare simbolică, în special un simbol religios;
- mărcile care conțin, fără autorizația organelor competente, ecusoane, embleme, blazoane, semne heraldice, altele decât cele avute în vedere de Convenția de la Paris.

Motive relative de respingere a înregistrării mărcilor

O marcă este refuzată la înregistrare sau, după caz, este susceptibilă a fi anulată pentru următoarele motive relative:

- dacă este identică cu o marcă anterioară, iar produsele și serviciile pentru care marca este solicitată sau a fost înregistrată sunt identice cu cele pentru care marca anterioară este protejată;
- dacă, din motive de identitate sau de similitudine în raport cu marca anterioară și din motive de identitate sau similitudine a produselor sau serviciilor pe care cele două mărci le desemnează, se poate crea, în percepția publicului, un risc de confuzie, inclusiv riscul de asociere cu marca anterioară.

Sunt mărci anterioare mărcile a căror dată de depozit este anterioară datei de depozit a cererii de înregistrare a mărcii sau, după caz, a dreptului de prioritate invocat în susținerea acesteia și care fac parte din următoarele categorii: mărcile comunitare; mărcile înregistrate în România; mărcile înregistrate în baza unor acorduri internaționale și având efect în România; mărcile comunitare în privința cărora este invocată, în mod valabil, vechimea anterioară, potrivit prevederilor Regulamentului privind marca Uniunii Europene, față de o marcă înregistrată în România sau înregistrată în baza unor acorduri internaționale și având efect în România chiar dacă această din urmă marcă a încetat să mai existe sau a făcut obiectul unei renunțări; cererile de înregistrare a mărcilor prevăzute anterior, sub condiția înregistrării ulterioare a mărcilor; mărcile care, la data de depozit a cererii de înregistrare a mărcii sau, după caz, la data priorității invocate, sunt notorii în România.

Motive de anulare a mărcilor

O marcă este, de asemenea, refuzată la înregistrare sau, în cazul în care a fost înregistrată, este susceptibilă a fi anulată dacă este identică sau similară în raport cu o marcă a UE anterioară și dacă a fost destinată să fie înregistrată ori este deja înregistrată pentru produse sau servicii care nu sunt similare cu cele pentru care marca anterioară este înregistrată, atunci când marca anterioară se bucură de un renume în Uniunea Europeană și dacă prin folosirea mărcii ulterioare s-ar obține un profit necuvenit din caracterul distinctiv sau din renumele mărcii anterioare. Exemple de desen industrial includ decoruri florale sau alt fel de decoruri, simboluri grafice, precum și icoanele de pe computer sau opere de artă cum ar fi sculpturile.

O marcă este, de asemenea, **refuzată la înregistrare** sau, în cazul în care a fost înregistrată, este susceptibilă a fi anulată dacă:

- marca este identică sau similară cu o marcă anterioară înregistrată în România și dacă aceasta este destinată a fi înregistrată ori este deja înregistrată pentru produse sau servicii care nu sunt similare cu cele pentru care marca anterioară a fost înregistrată, când marca anterioară se bucură de un renume în România și dacă prin folosirea mărcii ulterioare s-ar obține un profit necuvenit din caracterul distinctiv și renumele mărcii anterioare ori dacă folosirea ar fi în detrimentul caracterului distinctiv sau al renumelui mărcii anterioare;
- drepturile decurgând dintr-o marcă neînregistrată sau dintr-un alt semn utilizat în activitatea comercială au fost dobândite înainte de data de depozit a cererii de înregistrare a mărcii ulterioare ori, după caz, înainte de data priorității invocate prin cererea de înregistrare a mărcii ulterioare și dacă acea marcă neînregistrată sau acel semn utilizat conferă titularului său dreptul de a interzice utilizarea mărcii ulterioare;
- există un drept anterior, în special un drept la nume, un drept la imagine, un drept de autor, un drept de proprietate industrială;
- marca este identică sau similară cu o marcă colectivă anterioară, conferind un drept care a expirat cu cel mult 3 ani înainte de data de depozit;
- marca este identică sau similară cu o marcă de certificare anterioară, a cărei valabilitate a încetat cu cel mult 10 ani înainte de data de depozit;
- marca este identică sau similară cu o marcă anterioară înregistrată pentru produse ori servicii identice sau similare, conferind un drept care a expirat din motiv de nereînnoire cu cel mult 2 ani înainte de data de depozit, cu condiția ca titularul mărcii anterioare să își fi dat acordul la înregistrarea mărcii ulterioare ori să nu fi utilizat marca;
- marca poate fi confundată cu o marcă utilizată în străinătate la data depozitului cererii și care continuă să fie utilizată acolo, dacă cererea a fost făcută cu rea-credință de către solicitant.

O marcă nu este refuzată la înregistrare sau, după caz, înregistrarea nu este anulată atunci când titularul mărcii anterioare sau al dreptului anterior consimte la înregistrarea mărcii ulterioare. Natura produselor sau serviciilor pentru care se solicită înregistrarea mărcii nu constituie niciun obstacol la înregistrarea acesteia.

5.5.3 Cererea de înregistrare a mărcii

Dreptul la marcă aparține solicitantului care a depus primul, în condițiile legii, cererea de înregistrare a mărcii.

Cererea de înregistrare a mărcii, depusă la OSIM, redactată în limba română și conținând elementele prevăzute de lege constituie depozitul reglementar al mărcii.

Cererea de înregistrare a mărcii conține următoarele elemente:

- solicitarea explicită a înregistrării mărcii;
- datele de identificare a solicitantului și, după caz, a mandatarului;
- o reprezentare grafică, suficient de clară, a mărcii a cărei înregistrare este cerută;
- lista produselor și/sau serviciilor pentru care se solicită înregistrarea mărcii;
- dovada achitării taxei de depunere și de publicare a cererii de înregistrare a mărcii.

Cererea prezintă mențiuni exprese atunci când marca:

- conține una sau mai multe culori revendicate ca element distinctiv al mărcii;
- este tridimensională sau de un alt tip decât cele verbale sau figurative;

- conține o transliterare sau o traducere a mărcii ori a unor elemente ale mărcii.

Data depozitului reglementar este data la care a fost depusă la OSIM cererea de înregistrare a mărcii în condițiile în care aceasta conține toate elementele prevăzute de lege.

Când o cerere de înregistrare a mărcii a fost reglementar depusă pentru prima dată într-o altă țară membră a Uniunii de la Paris sau membră a Organizației Mondiale a Comerțului, solicitantul poate revendica data primului depozit printr-o cerere de înregistrare în România a aceleiași mărci, cu condiția ca această din urmă cerere să fie depusă la OSIM în termen de 6 luni de la data constituirii primului depozit.

Înregistrarea unei mărci poate fi cerută individual sau în comun de orice persoană, direct sau printr-un mandatar.

Reprezentarea solicitantului prin mandatar este obligatorie când solicitantul nu are nici domiciliul, nici sediul și nicio unitate industrială sau comercială efectivă și funcțională pe teritoriul Uniunii Europene ori în Spațiul Economic European, cu excepția procedurii de depunere a cererii de înregistrare a mărcii.

Solicitantul cererii de înregistrare a mărcii va comunica, în termen de 3 luni de la depunerea acesteia la OSIM, dovada plății taxei de înregistrare și examinare a cererii, în cuantumul prevăzut de lege.

5.5.4 Procedura de înregistrare a mărcii

În termen de o lună de la data primirii cererii de înregistrare a mărcii, OSIM examinează dacă sunt îndeplinite condițiile referitoare la prezentarea elementelor constitutive ale mărcii, la mențiunile exprese, dacă sunt achitate taxele impuse și, în caz afirmativ, atribuie dată de depozit cererii.

Dacă cererea nu îndeplinește condițiile prevăzute OSIM va notifica solicitantului lipsurile cererii, acordând un termen de 3 luni pentru depunerea completărilor. În cazul în care solicitantul completează în termen lipsurile notificate de OSIM, data depozitului este aceea la care cererea de înregistrare a mărcii a fost completată. În caz contrar, cererea se respinge.

Cererea de înregistrare a mărcii având dată de depozit se publică, în format electronic, în maximum 7 zile de la data depunerii.

Opoziții la cererea de înregistrare

În termen de două luni de la data publicării cererii de înregistrare a mărcii, orice persoană interesată poate formula observații privind cererea de înregistrare a mărcii pentru motivele absolute de refuz.

Opozițiile trebuie să fie formulate în scris, motivat și cu plata taxei prevăzute de lege.

La cererea solicitantului, titularul mărcii care a formulat opoziția prezintă OSIM dovada că:

- în cursul unei perioade de 5 ani care precedă data publicării mărcii asupra căreia s-a formulat opoziția, marca anterioară a făcut obiectul unei folosiri efective pe teritoriul României pentru produsele și serviciile pentru care aceasta a fost înregistrată;
- există motive justificate pentru neutilizarea mărcii cu privire la care s-a făcut opoziție

OSIM notifică solicitantului cererii de înregistrare a mărcii, de îndată, opoziția formulată, indicând numele persoanei care a formulat-o, precum și motivele opoziției privind înregistrarea mărcii.

Analizarea cererii de înregistrare a mărcii

OSIM examinează pe fond cererea de înregistrare a mărcii și hotărăște admiterea înregistrării mărcii, în tot sau în parte, ori respingerea cererii de înregistrare a mărcii, în termen de maximum 6 luni de la publicarea acesteia, sub condiția achitării taxelor de înregistrare și de examinare a cererii prevăzute de lege.

OSIM examinează:

- calitatea solicitantului;
- condițiile reglementare dacă în cerere se invocă o prioritate;
- motivele de refuz și, dacă este cazul, observațiile formulate

Examinarea motivelor de refuz privind marca notorie se face potrivit unor criterii, cum ar fi:

- gradul de distinctivitate, inițială sau dobândită, a mărcii notorii în România;
- durata și întinderea utilizării în România a mărcii notorii în legătură cu produsele și serviciile pentru care o marcă se solicită a fi înregistrată;
- durata și întinderea publicității mărcii notorii în România;
- aria geografică de utilizare a mărcii notorii în România;
- gradul de cunoaștere a mărcii notorii pe piața românească de către segmentul de public căruia i se adresează;
- existența unor mărci identice sau similare pentru produse sau servicii identice sau similare, aparținând altei persoane decât aceea care pretinde că marca sa este notorie

Dacă în urma examinării cererii se constată îndeplinirea condițiilor legale, OSIM decide înregistrarea mărcii. Marca se publică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială, în format electronic, în maximum două luni de la data deciziei de înregistrare, iar OSIM eliberează certificatul de înregistrare a mărcii numai după plata taxei de publicare și eliberare.

OSIM înscrie, de îndată, în Registrul mărcilor acele mărci pentru care s-a luat o decizie de înregistrare. Înscrierea înregistrării mărcii în Registrul mărcilor este supusă taxelor prevăzute de lege. După înscrierea în Registrul mărcilor, OSIM eliberează certificatul de înregistrare a mărcii. Registrul mărcilor este public.

5.5.5 Durata, reînnoirea și modificarea înregistrării mărcii

Durata mărcii

Înregistrarea mărcii produce efecte cu începere de la data depozitului reglementar al mărcii, pentru o perioadă de 10 ani.

La cererea titularului, înregistrarea mărcii poate fi reînnoită la împlinirea fiecărui termen de 10 ani, cu plata taxei prevăzute de lege. Cererea de reînnoire a înregistrării mărcii poate fi făcută înainte de expirarea duratei de protecție în curs, dar nu mai devreme de 3 luni înainte de expirarea acestei durate. Reînnoirea înregistrării mărcii operează începând cu ziua imediat următoare expirării duratei de protecție în curs. Taxa pentru reînnoirea înregistrării mărcii este datorată odată cu cererea de reînnoire; taxa poate fi plătită și în următoarele 6 luni de la expirarea duratei de protecție, cu majorarea prevăzută de lege.

Reînnoirea înregistrării mărcii

Cererea de reînnoire a înregistrării mărcii va conține:

- solicitarea expresă a reînnoirii înregistrării mărcii;
- datele de identificare a titularului și, dacă este cazul, numele și domiciliul, respectiv sediul mandatarului;
- numărul de înregistrare a mărcii în Registrul mărcilor;
- data depozitului reglementar al cererii de înregistrare a mărcii.

Reînnoirea înregistrării mărcii se înscrie în Registrul mărcilor și se publică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială, în termen de maximum 3 luni de la depunerea la OSIM a cererii de reînnoire. OSIM eliberează titularului un certificat de reînnoire a înregistrării mărcii.

5.5.6 Drepturi conferite de marcă

Înregistrarea mărcii conferă titularului său un **drept exclusiv asupra mărcii**.

Titularul mărcii poate cere instanței judecătorești competente să interzică terților să folosească, în activitatea lor comercială, fără consimțământul său:

- un semn identic mărcii, pentru produse sau servicii identice celor pentru care marca a fost înregistrată;
- un semn pentru care, datorită faptului că este identic sau asemănător cu o marcă și din cauză că produsele sau serviciile cărora li se aplică marca sunt identice sau similare, există un risc de confuzie în percepția publicului, incluzând riscul de asociere între semn și marcă;
- un semn identic sau asemănător cu marca, pentru produse sau pentru servicii diferite de cele pentru care marca este înregistrată, când aceasta din urmă a dobândit un renume în România și dacă folosirea fără drept a semnelui ar fi în detrimentul caracterului distinctiv al mărcii ori în detrimentul renumelui acesteia.

Titularul mărcii **poate cere să fie interzise terților**, în special, următoarele acte:

- aplicarea semnelui pe produse sau pe ambalaje;
- oferirea produselor sau comercializarea ori deținerea lor în acest scop sau, după caz, oferirea sau prestarea serviciilor sub acest semn;
- punerea în liberă circulație, exportul, importul, plasarea sub un regim vamal suspensiv sau economic, precum și acordarea oricărei alte destinații vamale, așa cum acestea sunt definite în reglementările vamale, produselor aflate sub acest semn;
- utilizarea semnelui pe documente sau pentru publicitate.

Solicitantul cererii de înregistrare a mărcii poate impune terților interdicțiile prevăzute anterior numai după publicarea acesteia.

Pentru actele amintite săvârșite ulterior publicării cererii de înregistrare a mărcii, solicitantul poate cere despăgubiri, potrivit dreptului comun. Titlul pentru plata despăgubirilor este executoriu numai după data înregistrării mărcii.

Dreptul asupra mărcii se epuizează, iar titularul nu poate interzice altor persoane folosirea acesteia pentru produse care au fost puse în comerț în Uniunea Europeană și în Spațiul Economic European sub această marcă de titularul însuși sau cu consimțământul său.

Titularul mărcii nu poate cere să se interzică unui terț să folosească în activitatea sa comercială:

- numele/denumirea sau adresa/sediul titularului;

- indicații care se referă la specia, calitatea, destinația, valoarea, originea geografică, perioada de fabricație a produsului sau perioada prestării serviciului sub marcă, precum și la orice alte caracteristici ale acestora;
- marca, dacă aceasta este necesară pentru a indica destinația produsului sau a serviciului, în special pentru accesorii sau piese detașabile.

Transmiterea drepturilor asupra mărcii

Drepturile asupra mărcii se pot transmite prin **cesiune, licență sau pe cale succesorală**.

Este, de asemenea, considerată transmitere de drepturi și executarea silită a debitorului, titular al mărcii, efectuată în condițiile legii.

Drepturile cu privire la marcă pot fi transmise prin cesiune, independent de transmiterea fondului de comerț în care aceasta este încorporată. Cesiunea trebuie făcută în scris și semnată de părțile contractante, sub sancțiunea nulității. Transmiterea prin cesiune a drepturilor asupra mărcii se poate face pentru toate produsele sau serviciile pentru care marca este înregistrată sau numai pentru o parte dintre acestea; cesiunea, chiar parțială, nu poate limita teritorial folosirea mărcii pentru produsele sau serviciile la care se referă.

Titularul mărcii poate, în baza unui contract de licență, să autorizeze terții să folosească marca pe întreg teritoriul României sau pe o parte a acestuia, pentru toate sau numai pentru o parte dintre produsele ori serviciile pentru care marca a fost înregistrată. Licențele pot fi exclusive sau neexclusive.

Titularul mărcii poate invoca drepturile conferite de marcă împotriva licențiatului care a încălcat clauzele contractului de licență, în ceea ce privește durata folosirii, aspectul mărcii și natura produselor sau a serviciilor pentru care licența a fost acordată, teritoriul pe care marca poate fi folosită, calitatea produselor fabricate sau a serviciilor furnizate de licențiat sub marca pentru care s-a acordat licența

Stingerea drepturilor asupra mărcilor

Titularul poate să renunțe la marcă pentru toate sau numai pentru o parte dintre produsele sau serviciile pentru care marca a fost înregistrată.

Renunțarea la marcă se declară în scris la OSIM de către titularul mărcii sau de către persoana împuternicită de acesta, iar drepturile asupra mărcii se sting, cu privire la produsele și serviciile la care marca se referă, la data înscrierii renunțării în Registrul mărcilor.

Dacă o licență a fost înregistrată, renunțarea la marcă este înscrisă numai dacă titularul mărcii probează că a notificat licențiatului despre intenția de a renunța la marcă.

Orice persoană interesată poate solicita instanțelor judecătorești cu competențe oricând în cursul duratei de protecție a mărcii, **decăderea titularului din drepturile conferite de marcă** dacă:

- fără motive justificate, într-o perioadă neîntreruptă de 5 ani, socotită de la data înscrierii în Registrul mărcilor, marca nu a făcut obiectul unei folosiri efective pe teritoriul României pentru produsele sau serviciile pentru care aceasta a fost înregistrată sau dacă această folosire a fost suspendată pentru o perioadă neîntreruptă de 5 ani;
- după data înregistrării, marca a devenit, ca urmare a acțiunii sau inacțiunii titularului, desemnarea uzuală în comerț a produsului sau a serviciului pentru care a fost înregistrată;

- după data înregistrării și ca urmare a folosirii mărcii de către titular sau cu consimțământul acestuia, marca a devenit susceptibilă a induce publicul în eroare, în special cu privire la natura, calitatea sau proveniența geografică a produselor ori serviciilor pentru care a fost înregistrată;

Este asimilată folosirii efective a mărcii:

- folosirea mărcii sub o formă care diferă de cea înregistrată prin anumite elemente ce nu alterează caracterul distinctiv al acesteia;
- imposibilitatea folosirii mărcii din circumstanțe independente de voința titularului, cum ar fi restricțiile la import sau ca urmare a altor dispoziții ale autorităților publice vizând produsele sau serviciile pentru care marca a fost înregistrată;
- aplicarea mărcii pe produse sau pe ambalaje exclusiv în vederea exportului;
- folosirea mărcii de către un terț având consimțământul titularului sau de către orice persoană abilitată să utilizeze o marcă colectivă sau o marcă de certificare, fiind considerată ca folosire a mărcii de către însuși titularul acesteia.

Titularul nu poate fi decăzut din drepturile sale dacă, în perioada de la expirarea termenului de protecție și până la prezentarea cererii de decădere, marca a fost folosită efectiv. Totuși, dacă începerea sau reluarea folosirii mărcii a avut loc cu 3 luni înainte de prezentarea în justiție a cererii de decădere, folosirea mărcii nu este luată în considerare dacă pregătirile pentru începerea sau reluarea folosirii au intervenit numai după ce titularul a luat la cunoștință de faptul că ar putea fi introdusă o cerere de decădere.

Decăderea produce efecte de la data introducerii cererii de decădere la instanța judecătorească competentă. Marca se radiază din Registrul mărcilor și mențiunea radierii se publică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială.

Anularea înregistrării mărcii poate fi cerută de către orice persoană interesată, pentru oricare dintre următoarele motive:

- înregistrarea mărcii s-a făcut în condițiile în care existau motive absolute de refuz la înregistrare sau de anulare a acesteia.
- înregistrarea mărcii s-a făcut cu condițiile în care existau motive relative de refuz la înregistrare sau de anulare a acesteia.
- înregistrarea mărcii a fost solicitată cu rea-credință;
- înregistrarea mărcii aduce atingere dreptului la imagine sau numelui patronimic al unei persoane;
- înregistrarea mărcii aduce atingere unor drepturi anterior dobândite cu privire la o indicație geografică protejată, un desen sau un model industrial protejat sau alt drept de proprietate industrială protejat ori cu privire la un drept de autor.

Înregistrarea mărcii nu poate fi anulată pe motivul existenței unui conflict cu o marcă anterioară, dacă aceasta din urmă nu îndeplinește condițiile de utilizare.

Dacă marca anterioară nu a fost folosită decât pentru o parte din produsele sau serviciile pentru care marca a fost înregistrată, înregistrarea mărcii poate fi anulată numai pentru acele produse sau servicii pentru care marca nu a fost folosită.

Titularul unei mărci anterioare, care cu știință a tolerat într-o perioadă neîntreruptă de 5 ani folosirea unei mărci ulterior înregistrate, nu poate să ceară anularea și nici să se opună folosirii mărcii

ulterioare pentru produsele și serviciile pentru care această marcă ulterioară a fost folosită, în afară de cazul în care înregistrarea mărcii ulterioare a fost cerută cu rea-credință.

Dacă un motiv de decădere sau de nulitate există numai pentru o parte a produselor sau a serviciilor pentru care marca a fost înregistrată, decăderea sau nulitatea va produce efecte numai cu privire la aceste produse sau servicii.

5.5.7 Mărci colective

Asociațiile de fabricanți, de producători, de comercianți, de prestatori de servicii pot solicita la OSIM înregistrarea de mărci colective.

Solicitantul înregistrării unei mărci colective va depune, odată cu cererea de înregistrare sau cel târziu în termen de 3 luni de la data notificării de către OSIM, un regulament de folosire a mărcii colective.

În regulamentul de folosire a mărcii colective solicitantul cererii de înregistrare a mărcii va indica persoanele autorizate să folosească marca colectivă, condițiile care trebuie îndeplinite pentru a deveni membru al asociației, condițiile de folosire a mărcii, motivele pentru care această utilizare poate fi interzisă unui membru al asociației, precum și sancțiunile care pot fi aplicate de asociație.

Regulamentul de folosire a mărcii colective poate să prevadă că marca colectivă nu poate fi transmisă de către titular decât cu acordul tuturor membrilor asociației.

În afara motivelor de respingere prevăzute pentru cererea de înregistrare a unei mărci individuale, o marcă colectivă este respinsă la înregistrare, dacă:

- solicitantul nu are calitatea de membru al unei asociații de fabricanți, de producători, de comercianți sau de prestatori de servicii;
- nu sunt îndeplinite cerințele în legătură cu destinația acesteia de a servi la deosebirea produselor sau serviciilor membrilor unei asociații de produsele sau serviciile aparținând altor persoane.;
- regulamentul de folosire a mărcii este contrar ordinii publice sau bunelor moravuri.

După publicarea mărcii colective și a regulamentului de folosire a acestei mărci, titularul unei mărci anterioare sau al unei mărci notorii, precum și al unui drept anterior dobândit cu privire la imaginea ori la numele patronimic al acestuia, la o indicație geografică protejată, la un desen sau un model protejat ori la un drept de autor, precum și orice altă persoană interesată pot formula la OSIM opoziție la înregistrarea mărcii colective.

Titularul mărcii colective trebuie să comunice la OSIM orice modificare a regulamentului de folosire a mărcii. Modificarea regulamentului de folosire a mărcii produce efecte numai de la data înscrierii modificării acestuia în Registrul mărcilor.

Orice persoană interesată poate cere instanței competente oricând, în perioada de protecție a mărcii, decăderea titularului din drepturile conferite de o marcă colectivă, când:

- fără motive justificate, marca nu a făcut obiectul unei folosiri efective într-o perioadă neîntreruptă de 5 ani, calculată de la data înscrierii mărcii în Registrul mărcilor, pentru produsele sau serviciile pentru care marca a fost înregistrată;

- titularul a folosit marca în alte condiții decât cele prevăzute de regulament sau nu a luat măsuri pentru a preveni o astfel de folosire;
- prin folosire, marca a devenit susceptibilă de a induce publicul în eroare.

Oricare persoană interesată poate cere anularea înregistrării unei mărci colective, în termen de 5 ani de la înregistrarea acesteia, dacă există unul dintre motivele general valabile pentru anularea unei mărci. Dacă înregistrarea mărcii a fost solicitată cu rea-credință ori marca a fost înregistrată cu nerespectarea condițiilor de înregistrare a unei mărci colective anularea acesteia poate fi solicitată de către persoana interesată, oricând în perioada de protecție a mărcii.

5.5.8. Mărci de certificare

Mărcile de certificare pot fi înregistrate la OSIM de către persoane juridice legal abilitate să exercite controlul produselor sau al serviciilor în privința faptului că produsele sau serviciile pentru care sunt utilizate sunt certificate de titularul (titularii) mărcilor în legătură cu calitatea, materialul, modul de fabricație a produselor sau de presare a serviciilor, precizia sau alte caracteristici.

Nu pot solicita înregistrarea unei mărci de certificare persoanele juridice care fabrică, importă sau vând produse ori prestează servicii, altele decât cele de control în domeniul calității.

Solicitantul înregistrării unei mărci de certificare va depune, odată cu cererea de înregistrare ori cel mai târziu în termen de 3 luni de la data notificării de către OSIM:

- regulamentul de folosire a mărcii de certificare;
- autorizația sau documentul din care să rezulte exercitarea legală a activității de certificare ori, dacă este cazul, dovada înregistrării mărcii de certificare în țara de origine.

Regulamentul va indica persoanele autorizate să utilizeze marca, elementele și caracteristicile care trebuie să fie certificate prin marcă, modul în care autoritatea competentă de certificare trebuie să verifice aceste caracteristici și să supravegheze folosirea mărcii, taxele care trebuie plătite pentru folosirea mărcii, procedurile de reglementare a diferendelor.

Titularul mărcii de certificare va autoriza persoanele îndreptățite să folosească marca pentru produsele sau serviciile care prezintă caracteristicile comune, garantate prin regulamentul de folosire a mărcii.

În afara motivelor de respingere prevăzute pentru cererea de înregistrare a unei mărci individuale, o marcă de certificare este respinsă la înregistrare și pentru nerespectarea dispozițiilor privind elementele definitorii pentru o marcă de certificare și cele privind calitatea persoanelor îndreptățite să înregistreze o marcă de certificare.

După publicarea mărcii și a regulamentului de folosire a acesteia, titularul unei mărci anterioare sau al unei mărci notorii, precum și al unui drept anterior dobândit cu privire la imaginea ori la numele patronimic al acestuia, la o indicație geografică protejată, la un desen sau un model protejat ori la un drept de autor, precum și orice persoană interesată pot formula la OSIM opoziție la înregistrarea mărcii de certificare.

Oricare persoană interesată poate cere anularea înregistrării mărcii de certificare, în termen de 5 ani de la înregistrarea acesteia, dacă aceasta a fost făcută cu nerespectarea condițiilor obligatorii privind înregistrarea.

Dacă înregistrarea mărcii a fost solicitată cu rea-credință persoana interesată poate cere anularea mărcii, oricând în perioada de protecție a acesteia. Drepturile cu privire la marca de certificare nu pot fi transmise de persoana juridică, titulară a mărcii.

Transmiterea dreptului asupra mărcii de certificare se stabilește prin hotărâre a Guvernului. Când o marcă de certificare a încetat să mai fie protejată, ea nu poate fi nici depusă, nici utilizată înainte de expirarea unui termen de 10 ani de la data încetării protecției.

5.5.9 Marca Uniunii Europene

Se definește astfel marca înregistrată la Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) Regulamentului UE 2015/2424 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2015 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 207/2009 privind Marca Uniunii Europene și a Regulamentului (CE) nr. 2868/95 al Comisiei de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului privind Marca Uniunii Europene și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2869/95 al Comisiei privind taxele care trebuie plătite Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale).

Conform Regulamentului CE, "pot constitui mărci comunitare toate semnele care pot fi reprezentate grafic, în special cuvintele, numele de persoane, desenele, literele, cifrele, forma produsului sau a ambalajului său, cu condiția ca astfel de semne să asigure deosebirea între produsele sau serviciile unei întreprinderi de cele ale altora".

Protecția se poate obține numai prin înregistrare, aspect ce implică, în primul rând, depunerea unei cereri la EUIPO, iar simpla utilizare a acesteia nu dă naștere implicit și unui drept de protecție.

Mărcile de produse sau servicii înregistrate în condițiile acestui Regulament produc aceleași efecte în întreaga Uniune Europeană.

Marca Uniunii Europene are un caracter unitar, are aceleași efecte în întreaga Uniune Europeană: nu poate fi înregistrată, transferată, nu poate face obiectul unei renunțări, al unei decizii de revocare a drepturilor de titular sau de nulitate și folosirea sa nu poate fi interzisă decât în cadrul Uniunii, în ansamblul ei.

Deși produce efecte în toate statele Uniunii, marca Uniunii Europene nu se substituie mărcilor naționale din statele membre, ci coexistă cu acestea.

Plecând de la definiția mărcii și raportându-ne la formularul cererii de înregistrare pus la dispoziție de EUIPO, mărcile pot fi:

- **verbale** - constituite din cuvinte, combinații ale acestora, cifre, nume de persoane, sloganuri, etc., fără ca acestea să fie însoțite de alte elemente distinctive.
- **figurative** - constituite din desene, elemente verbale în combinații cu desene, elemente verbale cu alte elemente distinctive (cum ar fi, o scriere cu caractere speciale, utilizarea de culori sau alte semne grafice).

- **tridimensionale** - constând din forma produselor sau a ambalajelor, ori din alte forme 3D care pot fi utilizate asociate produselor și serviciilor;
- **culoarea "per se"** (culoarea ca atare) - constând dintr-o culoare sau o combinație de culori care, prin utilizare, a devenit distinctivă pentru anumite categorii de produse sau servicii, cu precizarea respectivei nuanțe.
- **sonore** - fragmente sonore distinctiv.
- **alte tipuri de mărci** (solicitantul trebuind să specifice care anume sunt aceste tipuri - respectiv, hologramele, mărcile în mișcare, mărcile de poziționare, mărcile olfactive, etc).

Orice persoană fizică sau juridică poate să depună o cerere de marcă a Uniunii Europene dacă îndeplinește una din următoarele condiții:

- are naționalitatea unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat membru al Convenției de la Paris sau al Organizației Mondiale a Comerțului;
- are domiciliul, sediul sau o întreprindere industrială sau comercială efectivă și serioasă pe teritoriul Uniunii Europene, pe teritoriul unui stat membru al Convenției de la Paris sau al Organizației Mondiale a Comerțului.

Dacă nu îndeplinește nici una din aceste condiții, există posibilitatea obținerii unei înregistrări de marcă a Uniunii Europene, dacă există un acord de reciprocitate între țara solicitantului și Uniunea Europeană.

Urmând prevederile Regulamentului, privind marca Uniunii Europene, rezultă că pentru înregistrarea mărcii Uniunii Europene, după depunerea cererii, se parcurg următoarele etape:

- examinarea preliminară: în această fază sunt analizate condițiile pentru acordarea datei de depozit
- examinarea de fond

Pentru cererile depuse în baza Sistemului Madrid, examinarea preliminară este făcută de Organizația Mondială de Proprietate Intelectuală (OMPI).

Dacă cererea nu îndeplinește condițiile pentru acordarea datei de depozit, EUIPO notifică solicitantul, acordându-i 2 luni pentru rezolvarea deficiențelor. Dacă acestea sunt rezolvate în termen, procedura continuă cu modificarea corespunzătoare a datei de depozit; în caz contrar, procedura se încheie. Și pentru iregularitățile care nu țin de acordarea datei de depozit, solicitantul este notificat. În acest caz, nerezolvarea acestora în termen nu mai are ca efect închiderea procedurii, ci continuarea acesteia, dar fără recunoașterea drepturilor invocate (prioritate, senioritate, etc.).

Examinarea de fond pe baza motivelor absolute de refuz :

Caracteristicile mărcii Uniunii Europene

Potrivit prevederilor Regulamentului, "pot constitui mărci comunitare toate semnele care pot fi reprezentate grafic, în special cuvintele, numele de persoane, desenele, literele, cifrele, forma produsului sau a ambalajului său, cu condiția ca astfel de semne să asigure deosebirea între produsele sau serviciile unei întreprinderi de cele ale altora ". Rezultă, așadar, chiar din definiție, că pentru a putea fi înregistrată, o marcă a Uniunii Europene trebuie să fie distinctivă și să poată fi reprezentată grafic .

Pe de altă parte se prevede că, din categoria semnelor care, în principial, îndeplinesc cele două condiții menționate anterior, unele nu pot face obiectul unui drept exclusiv și nu pot fi înregistrate ca mărci. În spiritul acestor prevederi sunt formulate și motivele absolute și motivele relative de refuz la înregistrare a mărcilor Uniunii Europene.

Regulamentul mărcii Uniunii Europene prevede următoarele motive (absolute) de refuz :

Sunt **refuzate la înregistrare sau pot să fie declarate nule, dacă sunt înregistrate:**

- semnele care nu pot constitui o marcă;
- mărcile fără caracter distinctiv;
- mărcile care sunt compuse exclusiv din semne sau indicii putând servi, în comerț, pentru a desemna felul, calitatea, cantitatea, destinația, valoarea, proveniența geografică sau data fabricației produsului sau a prestării de servicii sau alte caracteristici ale acestora;
- mărcile care sunt compuse exclusiv din semne sau indicii devenite uzuale în limbajul curent sau în obiceiurile bona fide (bună credință, cu bună credință) și constante ale comerțului;
- semnele constituite exclusiv: - din forma impusă de chiar natura produsului, - din forma produsului necesară obținerii unui rezultat tehnic, - din forma care dă valoare substanțială produsului;
- mărcile care sunt contrare ordinii publice sau bunelor moravuri;
- mărcile de natură să înșele publicul, de exemplu cu privire la natura, calitatea sau proveniența geografică a produsului sau serviciului;
- mărcile care, în lipsa autorizației autorităților competente, trebuie refuzate sau invalidate.

Fiecare stat membru poate stipula ca unei mărci să îi fie refuzată înregistrarea sau, dacă este înregistrată, să poată fi declarată nulă când și în măsura în care:

- utilizarea acestei mărci poate fi interzisă în temeiul unei alte legislații decât cea în domeniul de drept al mărcilor din statul membru în cauza sau din Comunitate;
- marca conține un semn de o înaltă valoare simbolică și, în special, un simbol religios;
- marca conține insigne, embleme și ecusoane, altele decât cele menționate în Convenția de la Paris și care prezintă un interes public, doar dacă înregistrarea lor nu a fost autorizată în conformitate cu legislația statului membru de către autoritatea competentă;
- cererea de înregistrare a mărcii a fost făcută cu rea-credință de către solicitant.

Unei mărci nu i se refuză înregistrarea sau, dacă este înregistrată, nu poate fi declarată nulă dacă, înainte de data cererii de înregistrare și după utilizarea ei, aceasta a dobândit un caracter distinctiv.

În plus, statele membre pot prevedea ca această dispoziție să se aplice și atunci când caracterul distinctiv a fost dobândit după cererea de înregistrare sau după înregistrare.

Prin urmare, prin sintagma "motive absolute de refuz" sunt înțelese acele motive pentru care un semn, deși susceptibil (apt/capabil) de reprezentare grafică, nu poate fi înregistrat ca marcă și astfel, nu poate face obiectul unui drept exclusiv.

Dacă marca nu poate fi înregistrată, EUIPO comunică solicitantului motivele de refuz acordându-i totodată un termen pentru retragere, eventuale modificări sau observații.

În cazul în care, la expirarea termenului dat, solicitantul nu remediază sau nu-și prezintă punctul de vedere, oficiul respinge în tot sau în parte cererea. În acest stadiu, există posibilitatea ca între examinator și solicitant (sau mandatarul acestuia) să existe un schimb de idei în ceea ce privește eventuale divergențe.

Chiar dacă motivul de refuz există doar într-o singură parte a Comunității Europene, având în vedere caracterul unitar specific sistemului mărcii comunitare, refuzul se aplică pe întreg teritoriul Comunității. În cazul în care, în urma examinării cererii de marcă, aceasta nu a intrat sub incidența unui motiv absolut de refuz, ea urmează să fie publicată în Buletinul Mărcilor Comunitare, Partea A.

Dacă cererea îndeplinește condițiile de înregistrare și dacă nu au fost depuse opoziții, sau dacă opozițiile depuse au fost respinse printr-o decizie rămasă definitivă, aceasta va fi înregistrată ca marcă a Uniunii Europene.

Valabilitatea unei mărci a Uniunii Europene este de 10 ani de la data depunerii acesteia, marca putând fi reînnoită, nelimitat, pentru alte noi perioade de câte 10 ani, cu respectarea termenelor și cu plata taxei de reînnoire.

Cererea de reînnoire trebuie depusă într-o perioadă nu mai mare de 6 luni înainte de data la care protecția urmează să înceteze. Taxele de reînnoire trebuie plătite în aceeași perioadă.

Achitarea taxelor se poate face și în maxim 6 luni după expirarea duratei de protecție a mărcii, dar, aceasta implică plata unor taxe (de penalizare) suplimentare de către titular.

Indiferent când a fost depusă (în termenul legal) cererea de reînnoire, ea produce efecte în ziua imediat următoare expirării perioadei anterioare de protecție.

Trebuie subliniat că lista de produse și servicii, din cererea de reînnoire, nu poate fi extinsă, față de lista acceptată la înregistrarea mărcii. În cererea de reînnoire, solicitantul poate, însă să limiteze lista de produse și servicii; când cererea de reînnoire conține o listă de produse/servicii limitată sau dacă taxele au fost achitate numai pentru o parte din listă, care nu acoperă numărul total de clase (Nisa), înregistrarea va fi reînnoită numai pentru lista de produse și servicii limitată.

Modificarea mărcii în timpul procedurii de înregistrare sau de reînnoire nu se poate face decât dacă aceasta nu afectează esențial marca și nu îi afectează caracterul distinctiv.

5.6. Indicația geografică

Indicațiile geografice ale produselor sunt protejate în România prin înregistrarea acestora la OSIM, potrivit Legii privind mărcile și indicațiile geografice sau convențiilor internaționale la care România este parte, și pot fi folosite numai de persoanele care produc sau comercializează produsele pentru care aceste indicații au fost înregistrate.

Nu sunt supuse procedurii de înregistrare indicațiile geografice care au dobândit sau vor dobândi protecție pe calea unor convenții bilaterale sau multilaterale încheiate de România.

Lista indicațiilor geografice a căror protecție este recunoscută în România, pe baza convențiilor bilaterale sau multilaterale încheiate de România va fi înscrisă la OSIM în Registrul indicațiilor geografice și se publică în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială.

Au calitatea de a solicita OSIM înregistrarea unei indicații geografice asociațiile de producători care desfășoară o activitate de producție în zona geografică, pentru produsele indicate în cerere.

Înregistrarea unei indicații geografice poate fi cerută la OSIM, direct sau prin mandat, și este supusă taxei prevăzute de lege.

OSIM înregistrează indicațiile geografice și acordă solicitantului dreptul de utilizare a acestora după ce autoritatea publică centrală de specialitate sau, după caz, autoritatea competentă din țara de origine a solicitantului certifică:

- indicația geografică a produsului, care urmează a fi înregistrată;
- produsele care pot fi comercializate sub această indicație;
- aria geografică de producție;
- caracteristicile și condițiile de obținere pe care trebuie să le îndeplinească produsele pentru a putea fi comercializate sub această indicație.

Sunt excluse de la înregistrare indicațiile geografice care:

- nu sunt conforme dispozițiilor privind caracterul indicației geografice ca denumire servind la identificarea unui produs originar dintr-o țară, regiune sau localitate a unui stat, în cazurile în care o calitate, o reputație sau alte caracteristici determinate pot fi în mod esențial atribuite acestei origini geografice.
- sunt denumiri generice ale produselor;
- sunt susceptibile de a induce publicul în eroare asupra naturii, originii, modului de obținere și calității produselor;
- sunt contrare bunelor moravuri sau ordinii publice.

Dacă cererea îndeplinește condițiile prevăzute de lege, OSIM decide înregistrarea indicației geografice în Registrul indicațiilor geografice și acordarea dreptului de utilizare a acesteia solicitantului.

Dreptul de folosire a indicației geografice, dobândit prin înregistrarea acesteia, aparține membrilor asociației înscrși în lista comunicată la OSIM.

În termen de două luni de la data deciziei de înregistrare a indicației geografice, aceasta este înscrisă în Registrul indicațiilor geografice.

Înscierea unei indicații geografice în Registrul indicațiilor geografice și eliberarea către solicitant a certificatului de înregistrare a indicației geografice și de acordare a dreptului de utilizare a acesteia sunt supuse taxelor prevăzute de lege.

Înregistrarea unei indicații geografice pe numele unei asociații de producători nu constituie obstacol la înregistrarea aceleiași indicații de către orice altă asociație având calitatea cerută de lege.

Durata de protecție a indicațiilor geografice curge de la data depunerii cererii la OSIM și este nelimitată.

Dreptul de utilizare a indicației geografice se acordă solicitantului pe o perioadă de 10 ani, cu posibilitatea de reînnoire nelimitată, dacă se mențin condițiile în care acest drept a fost dobândit.

Persoanele autorizate să folosească o indicație geografică pentru anumite produse au dreptul să o folosească în circuitul comercial, aplicată numai pe aceste produse, în documente însoțitoare, reclame, prospecte, și pot să aplice mențiunea indicație geografică înregistrată.

Este interzisă folosirea unei indicații geografice sau imitarea ei de către persoane neautorizate, chiar dacă se indică originea reală a produselor ori dacă se adaugă mențiuni ca: gen, tip, imitație și altele asemenea.

Persoanele autorizate de OSIM să utilizeze o indicație geografică pentru vinuri sau pentru produse spirtoase pot să interzică folosirea acestei indicații de către orice altă persoană pentru vinuri sau pentru produse spirtoase care nu sunt originare din locul sugerat de indicația geografică respectivă, chiar în cazurile în care originea adevărată a produsului este menționată expres ori în cazurile în care indicația geografică este utilizată în traducere sau este însoțită de expresii, cum sunt: de genul, de tipul și altele asemenea.

Autoritatea publică centrală de specialitate poate proceda, din oficiu sau la sesizarea unei persoane interesate, la controlul produselor puse în circulație sub indicația geografică înregistrată. Dreptul de folosire a unei indicații geografice nu poate să facă obiectul niciunei transmiteri.

Pe întreaga durată de protecție a indicației geografice oricare persoană interesată poate cere anularea înregistrării acesteia, dacă înregistrarea indicației geografice s-a făcut cu nerespectarea condițiilor legale de înregistrare.

Pentru nerespectarea condițiilor de calitate și a caracteristicilor specifice produselor din zona la care se referă indicația geografică, autoritatea publică centrală de specialitate sau oricare altă persoană interesată poate solicita instanțelor competente decăderea din drepturi a persoanelor autorizate de OSIM să folosească indicația geografică înregistrată.

Sentința rămasă definitivă se comunică OSIM de către persoana interesată. OSIM radiază indicația geografică din Registrul indicațiilor geografice și publică radierea acesteia în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială, în termen de două luni de la comunicare.

5.7 Noile soiuri de plante

Legea nr.255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante (Republicată în Monitorul Oficial nr. 230/01.04.2014)

Ordinul nr. 150/2012 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a Legea nr.255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante (publicată în Monitorul Oficial nr. 637/07.09.2012

Precizări normative

Legea nr.255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante reglementează următoarele aspecte în legătură cu regimul juridic al noilor soiuri de plante: dispoziții generale (art. 1- art. 4) ; brevetabilitatea noilor soiuri de plante (art. 5- art. 9) ; dreptul la protecție (art. 10) ;procedura de examinare a cererii de eliberare a brevetului de soi (art. 11- art. 28) ; protecția soiului (art. 29); drepturilor titularului (art 30-art 33); încetarea efectelor brevetului pentru soi (art. 34- art. 36) ; exploatarea soiului protejat (art 37-art 40) ;

apărarea drepturilor privind noile soiuri de plante (art 41-art 42) ; infracțiuni și pedepse (art 43-art 44) ; măsuri asiguratorii și probe (art 45-art 50) ; dispoziții tranzitorii și finale (art 51).

Ordinul nr. 150/2012 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a Legea nr.255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante reglementează următoarele aspecte în legătură cu regimul juridic al noilor soiuri de plante : dispoziții generale (art. 1- art. 6); condiții care reglementează acordarea protecției naționale a soiurilor (art. 7); etapele de parcurs pentru acordarea protecției unui nou soi (art. 8- art. 17) ; tarifele pentru acordarea protecției noului soi (art. 18); protecția juridică a soiului (art. 19- art. 21); încetarea efectelor brevetului pentru soi (art. 22- art. 24); exploatarea soiului protejat (art. 25- art. 28); apărarea drepturilor privind noile soiuri de plante (art. 29- art. 34).

5.7.1 Brevetul de soi

Drepturile amelioratorului asupra noilor soiuri de plante aparținând tuturor genurilor și speciilor de plante, incluzând, printre altele, hibridii între genuri și specii, sunt protejate, recunoscute și apărate pe teritoriul României prin acordarea unui brevet pentru soi de către Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci.

5.7.2 Brevetabilitatea noilor soiuri de plante

Statul român, prin OSIM, acordă protecție pentru un nou soi de plantă și eliberează brevetul pentru soi dacă acesta este: **nou; distinct; uniform; stabil.**

Pentru a fi brevetat, soiul trebuie să poarte o denumire.

Noutatea

Soiul este nou dacă la data înregistrării cererii de brevet pentru soi sau la data invocării priorității, materialul de înmulțire ori recoltat nu a fost vândut sau nici nu a fost pus printr-un alt mod la dispoziția terților, de către ameliorator sau cu acordul acestuia, în scopul exploatarea comercială a noului soi:

- ✓ pe teritoriul României, cu un an înaintea înregistrării cererii de brevet pentru soi;
- ✓ pe teritoriul altor state, cu mai mult de 4 ani de la înregistrarea cererii de brevet pentru soi, iar pentru pomi și vița-de-vie, cu mai mult de 6 ani.

De asemenea, nu își pierde noutatea soiul care:

- ✓ face obiectul unui contract de transmitere de drepturi, dacă anterior înregistrării cererii nu a avut loc exploatarea comercială a noului soi;
- ✓ face obiectul unui acord între ameliorator și o altă persoană, în virtutea căruia amelioratorul autorizează producerea materialului de înmulțire sub controlul său;
- ✓ face obiectul unui acord al amelioratorului cu un terț privind efectuarea unui studiu sau experiment în plin câmp sau în laborator ori a unor experimentări pe un eșantion mic de plante în vederea evaluării noului soi;
- ✓ a fost pus la dispoziție unui terț, sub formă de material de înmulțire sau ca material recoltat, ca urmare a folosirii și care nu este folosit pentru înmulțiri ulterioare, aceste acte nefiind considerate ca exploatarea comercială a noului soi;
- ✓ a fost pus la dispoziție, ca urmare a faptului că amelioratorul a expus soiul într-o expoziție recunoscută oficial;
- ✓ a fost pus la dispoziție unui organism oficial, în cadrul unei obligații legale sau pe bază de contract, în vederea producerii, reproducerii, multiplicării, condiționării sau a depozitării, fără ca

persoana care a solicitat protecția să își piardă dreptul exclusiv de exploatare a soiului, cu condiția ca nicio altă punere la dispoziție în scop comercial să nu fi fost făcută anterior;

- ✓ a fost pus la dispoziție de o unitate sau de o firmă unei alte unități sau unei firme căreia îi este subordonată sau dacă amândouă unitățile sau firmele aparțin în întregime unei terțe unități sau firme, cu condiția să nu fi avut loc o altă punere la dispoziție.

Distinctivitatea

Distinctivitatea unui soi este definită prin caractere care pot fi recunoscute, descrise și identificate precis.

Soiul este distinct dacă se deosebește clar, prin unul sau mai multe caractere relevante care rezultă dintr-un anumit genotip sau dintr-o combinație de genotipuri, față de orice alt soi a cărui existență este notoriu cunoscută la data depunerii cererii de brevet pentru soi la OSIM sau, după caz, la data de prioritate invocată.

Soiurile care pot fi considerate incluse în categoria de soi notoriu cunoscut sunt cele:

- ✓ protejate în România și înregistrate în Registrul național al brevetelor pentru soiuri sau în alte state părți contractante la Convenție;
- ✓ înregistrate în catalogul oficial al soiurilor comercializate în România sau în registre și cataloage similare din alte state părți contractante la Convenție;
- ✓ pentru care există o cerere înregistrată pentru protecția soiului sau pentru înscrierea lui într-un registru de soiuri din România, cu condiția ca cererea să conducă la acordarea protecției sau la înregistrarea soiului;
- ✓ pentru care există o cerere înregistrată în străinătate pentru acordarea protecției sau pentru înregistrarea soiului, cu condiția ca cererea să conducă la acordarea protecției sau la înregistrare;
- ✓ oferite spre vânzare sau vândute pe teritoriul României ori al altor state.

Uniformitatea

Soiul este uniform dacă, supuse variațiilor previzibile pe parcursul ciclului de înmulțire, plantele rămân suficient de uniforme în caracterele relevante, inclusiv cele folosite în examinarea distinctivității soiului, precum și în alte caractere folosite pentru descrierea soiului. Stabilitatea soiului este stabil, dacă, după înmulțiri repetate sau în cazuri speciale, la sfârșitul fiecărui ciclu de înmulțire, caracterele relevante pentru stabilirea distinctivității sau oricare alte caractere folosite pentru descrierea soiului rămân neschimbate.

5.7.3 Dreptul la brevetul pentru soi

Dreptul la brevetul pentru soi aparține amelioratorului și poate fi transmis prin cesiune. Dacă mai mulți amelioratori au creat sau au descoperit și au dezvoltat în comun un nou soi, dreptul la brevetul pentru soi aparține în comun acestora. Această reglementare a legii se aplică și în cazul în care două sau mai multe persoane au descoperit soiul și altă persoană sau alte persoane l-au dezvoltat.

Dreptul la brevetul pentru soi poate, de asemenea, să aparțină în comun amelioratorului și altei persoane, dacă amelioratorul și cealaltă persoană declară în scris că sunt de acord să dețină în comun acest drept.

Amelioratorul care a creat un nou soi în timpul serviciului este îndreptățit, dacă nu este altfel prevăzut în contractul său individual de muncă, la brevetul pentru soi și la o remunerație echitabilă. În situația în care dreptul la brevetul pentru soi aparține la două sau mai multe persoane, una dintre ele sau mai multe pot împuternici pe celelalte, printr-o declarație scrisă, să revendice dreptul la brevetul pentru soi.

5.7.4 Depunerea cererii de brevet pentru soi. Conținutul și condițiile cererii de brevet.

Cererea de brevet pentru soi poate fi depusă la Oficiu de orice persoană fizică ori juridică sau de reprezentantul legal al acesteia.

Cererea de brevet trebuie să se refere la un singur soi, se depune în limba română, pe formular-tip, și conține:

- ✓ datele de identificare a solicitantului, cuprinzând numele, prenumele, domiciliul sau reședința, dacă este persoană fizică, ori denumirea firmei, sediul și formele legale de constituire, dacă este persoană juridică;
- ✓ denumirea speciei în limba latină și denumirea comună în limba română;
- ✓ propunerea provizorie de denumire a noului soi;
- ✓ tehnic care descrie principalele caractere ale soiului în forma standardizată;
- ✓ informații referitoare la cererea sau cererile anterioare pentru o eventuală revendicare a priorității;
- ✓ informații despre exploatarea anterioară a soiului.

Data de depozit a cererii de brevet pentru soi

Data de depozit a cererii de brevet pentru soi este data depunerii cererii la Oficiu, dacă această cerere conține elementele condiționate de lege și este însoțită de taxa de înregistrare a cererii.

În cazul în care solicitanții, persoane fizice sau juridice străine, au depus documentația într-o limbă străină, în termen de 3 luni de la depunerea cererii de brevet pentru soi, aceștia au obligația să depună la Oficiu o traducere a documentelor în limba română, sub sancțiunea decăderii din dreptul la brevet.

Dreptul de prioritate

Cererea de brevet pentru soi conferă un drept de prioritate, cu începere de la data de depozit, față de orice altă cerere de brevet pentru soi depusă ulterior pentru același soi sau pentru un soi care nu se poate distinge clar de acesta.

Orice persoană care a depus anterior o primă cerere într-un stat parte contractantă la Convenție sau la Oficiul comunitar beneficiază de un drept de prioritate de 12 luni de la data de depozit, dacă în acest interval de timp solicită la Oficiu acordarea unui brevet pentru soi, cu condiția ca prima cerere să aibă atribuită o dată de depozit.

Denumirea soiului

Soiul va purta o denumire generică pentru a putea fi identificat. Aceași denumire, pentru același soi, va fi folosită pe teritoriul României și în orice alt stat parte contractantă la Convenție sau pe bază de acorduri bilaterale.

Denumirea soiului trebuie să difere de orice altă denumire care desemnează un alt soi existent aparținând aceleiași specii de plante sau unei specii îndeaproape înrudite cu aceasta, cu excepția cazului când celălalt soi nu mai există și denumirea acestuia nu are o semnificație specială. Denumirea soiului nu va induce în eroare sau nu va da naștere la confuzii cu privire la caracterele soiului, la valoarea sau identitatea sa ori a amelioratorului.

Examinarea formală a cererii de brevet pentru soi

Documentația depusă de solicitantul brevetului de soi va fi examinată în termen de două luni de la depunerea cererii de brevet pentru un nou soi sub aspectul regularității formale, al îndeplinirii condițiilor prevăzute în lege privind dreptul la brevet și privind respectarea condițiilor privind conținutul cererii.

Dacă în urma examinării formale se constată că cererea de brevet pentru soi îndeplinește condițiile amintite aceasta se înregistrează în Registrul național al cererilor de brevete pentru soiuri. Înscrisura în Registrul național al cererilor de brevete pentru soiuri se notifică solicitantului.

Cererile de brevete pentru noile soiuri înregistrate la Oficiu se publică, în termen de 3 luni de la data înregistrării, în Buletinul Oficial.

Examinarea pe fond a cererii. Examinarea tehnică a noului soi

Cererea de acordare a brevetului va fi supusă examinării pe fond, în termen de 9 luni de la data înregistrării împreună cu documentația cererii de brevet pentru soi privind noutatea și denumirea soiului.

Rezultatul va fi notificat solicitantului, iar în cazul unui rezultat negativ se acordă un termen de maximum 3 luni pentru răspuns.

Dacă în urma examinării pe fond se hotărăște, în cadrul comisiei de examinare, că cererea îndeplinește condițiile legale prevăzute aceasta va fi supusă examinării tehnice de către autoritatea națională competentă sau de o altă autoritate recunoscută internațional, căreia Oficiul îi va transmite documentația în termen de o lună de la luarea hotărârii.

Soiul va fi supus unei examinări tehnice de către autoritatea națională cu competențe în domeniu, pentru a se stabili:

- ✓ dacă soiul aparține taxonului botanic declarat de solicitant;
- ✓ dacă soiul este distinct, uniform și stabil;
- ✓ descrierea oficială a soiului.

În vederea testării noului soi, autoritatea națională poate să organizeze teste de creștere proprii sau se pot folosi experiențele solicitantului pentru efectuarea observațiilor. Testele de creștere se organizează în conformitate cu metodologia aprobată de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale și de Oficiu, avându-se în vedere normele europene și internaționale privind testarea noilor soiuri.

Protecția provizorie

Pe perioada de la data publicării cererii de brevet pentru soi, până la data acordării brevetului pentru soi, solicitantul beneficiază provizoriu de aceleași drepturi conferite titularului de brevet pentru soi.

Încălcarea de către terți a drepturilor solicitantului de brevet atrage pentru persoanele vinovate obligația de despăgubire, potrivit dreptului comun, titlul pentru plata despăgubirilor fiind executoriu după acordarea brevetului pentru soi.

5.7.5 Eliberarea brevetului pentru soi și înregistrarea denumirii soiului

Brevetul pentru soi este eliberat de directorul general al Oficiului, în temeiul hotărârii de acordare a brevetului pentru soi. Brevetul pentru soi și denumirea soiului se înscriu în Registrul național al brevetelor pentru soiuri, care este public și poate fi consultat de terți, cu plata taxei de inspectare prevăzute de lege.

În cazul cererii depuse de mai mulți solicitanți, brevetul pentru soi se eliberează primului solicitant menționat în cerere, iar celorlalți li se eliberează câte un duplicat al brevetului pentru soi. Amelioratorul, în cazul în care nu este titularul brevetului, este îndreptățit să primească, la cerere, o copie după brevetul pentru soi eliberat.

Durata de protecție a soiului

Durata de protecție a soiului se calculează de la data acordării brevetului pentru soi până la sfârșitul celui de-al 25-lea an calendaristic care urmează anului acordării.

Durata de protecție pentru soiurile de pomi, viță-de-vie și cartofi se calculează de la data acordării brevetului pentru soi până la sfârșitul celui de-al 30-lea an calendaristic care urmează anului acordării.

5.7.6 Drepturile titularului de brevet pentru soi

Titularul de brevet pentru soi beneficiază de dreptul exclusiv de exploatare a noului soi și de dreptul de a interzice oricărei persoane să efectueze, fără autorizația sa, următoarele acte privind materialul de înmulțire sau materialul recoltat aparținând soiului protejat:

- ✓ producerea sau reproducerea;
- ✓ condiționarea în scopul înmulțirii;
- ✓ oferirea spre vânzare;
- ✓ vânzarea sau orice altă formă de comercializare;
- ✓ importul;
- ✓ exportul;

Dreptul titularului de brevet pentru soi nu se extinde asupra actelor referitoare la materialul de înmulțire și la materialul recoltat din soiul protejat sau dintr-un soi precum și nici asupra celor referitoare la oricare parte de plantă din soiul protejat sau la oricare material derivat din acest soi, care a fost vândut sau a fost comercializat de către titular ori cu consimțământul acestuia, decât dacă astfel de acte implică:

- ✓ înmulțirea soiului protejat, cu excepția cazului în care această înmulțire a fost făcută atunci când materialul a fost pus la dispoziție terților pentru înmulțire;
- ✓ exportul de material din soiul protejat într-o țară terță care nu protejează soiurile de plante din genurile și speciile cărora le aparține soiul protejat, cu excepția cazului în care materialul este destinat consumului alimentar.

Anularea brevetului pentru soi

Brevetul de soi este declarat nul dacă constată una dintre următoarele situații:

- ✓ soiul nu era nou la data depunerii cererii sau la data revendicării priorității, după caz;
- ✓ acordarea brevetului pentru soi s-a bazat esențial pe informații și documente furnizate de ameliorator, soiul nu a fost uniform, la data acordării drepturilor;
- ✓ persoana căreia i s-a acordat brevetul pentru soi nu era îndreptățită, cu excepția cazului în care a avut loc o transmitere a drepturilor către persoana îndreptățită.

Decăderea din drepturi a titularului de brevet pentru soi

Titularul de brevet pentru soi este declarat decăzut din drepturile decurgând din acesta, atunci când constată una dintre următoarele situații:

- ✓ titularul de brevet pentru soi nu îndeplinește obligația de menținere a soiului protejat;
- ✓ titularul de brevet pentru soi nu dă curs cererii Oficiului sau autorității naționale de a furniza informații sau material în scopul verificării existenței soiului protejat pe parcursul perioadei de valabilitate a brevetului pentru soi;
- ✓ titularul de brevet pentru soi nu propune în termenul acordat o denumire adecvată pentru soi, atunci când Oficiul solicită schimbarea denumirii soiului, deoarece aceasta nu mai satisface condițiile legale privind denumirea soiului;
- ✓ titularul de brevet pentru soi nu plătește taxele de menținere în vigoare a brevetului pentru soi.

Renunțarea la brevetul pentru soi

Titularul de brevet pentru soi poate renunța oricând pe durata protecției soiului la brevetul pentru soi, pe baza unei declarații scrise transmise la Oficiu. Renunțarea la brevetul pentru soi produce efecte de la data transmiterii cererii la Oficiu. Renunțarea se înscrie în Registrul național al brevetelor pentru soiuri și produce efecte pentru terți de la data publicării în Buletinul Oficial. Dacă brevetul pentru soi a făcut obiectul unui contract de licență, renunțarea este posibilă numai cu acordul licențiatului.

Transmiterea drepturilor asupra soiului

Dreptul la acordarea unui brevet pentru soi, dreptul la brevetul pentru soi, precum și drepturile ce decurg din brevetul pentru soi pot fi transmise altor persoane fizice sau juridice. Transmiterea drepturilor se poate face prin cesiune, licență exclusivă sau neexclusivă ori prin succesiune legală sau testamentară.

Transmiterea drepturilor asupra soiului Dreptul la acordarea unui brevet pentru soi, dreptul la brevetul pentru soi, precum și drepturile ce decurg din brevetul pentru soi pot fi transmise altor persoane fizice sau juridice. Transmiterea drepturilor se poate face prin cesiune, licență exclusivă sau neexclusivă ori prin succesiune legală sau testamentară.

UNIUNEA EUROPEANĂ

6. SINTEZA DOCUMENTELOR ANALIZATE

6.1 Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020

6.1.2. Structură document:

Introducere

Principalele acte normative referitoare la sistemul judiciar

Prezentarea contextului actual. Definierea problemelor

Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015 - 2020

1. Viziune (concept), misiune, valori
2. Principii generale
3. Direcții de acțiune, obiective strategice și obiective specific
4. Implicații pentru buget (proiecții bugetare)
5. Implicații juridice
6. Monitorizare, evaluare, revizuire
7. Procesul de consultare

HOTĂRÂRE Nr. 1155 din 23 decembrie 2014 pentru aprobarea Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015 – 2020

Acte normative referitoare la sistemul judiciar:

Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată;

Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată;

Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată;

Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare;

6.1.3 . Scopul documentului:

În principal, strategia urmărește formarea unui sistem de justiție modern, care să răspundă cerințelor societății moderne prin reducerea duratei proceselor, jurisprudență unitară, integritate și transparență, sistem care să fie în măsură să asigure fundamentul dezvoltării economice și sociale românești.

De asemenea, strategia își propune să contribuie la înfăptuirea unui act de justiție eficient, accesibil și de calitate, fapt ce reprezintă o așteptare legitimă a cetățenilor unei societăți întemeiate pe respectul normei de drept având în vedere că modul în care este înfăptuită justiția influențează coordonatele fundamentale de funcționare a societății românești, precum separația puterilor în stat, securitatea juridică, dezvoltarea economică.

O altă prioritate o reprezintă optimizarea activității instanțelor are în vedere alocarea resurselor și structura instanțelor, indicatorii de performanță din instanțe, standardele de timp, calitatea datelor și sistemul ECRIS, instanțele-pilot, formarea profesională, îmbunătățirea organizatorică și a capacității CSM de gestionare a acestor aspecte.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Pentru aducerea la îndeplinire a acestui obiectiv, Ministerul Justiției (MJ), Consiliul Superior al Magistraturii (CSM), Înalta Curte de Casație și Justiție (ÎCCJ), Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PÎCCJ), cu structurile sale specializate - Direcția Națională Anticorupție (DNA) și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT), au agreeat elaborarea și asumarea unei strategii comune pentru dezvoltarea sistemului judiciar.

Un alt obiectiv consta în investirea în capacitatea instituțională a sistemului judiciar, fapt ce va conduce și la atingerea obiectivului general de creare a unei administrații publice mai eficiente, prin implementarea de politici publice în domeniu, sporirea transparenței activității judiciare, și creșterea calității serviciilor publice

Pe cale de consecință, strategia își propune consolidarea sistemului judiciar atât în ansamblu, cât și la nivel individual prin creșterea transparenței acestuia și prin dezvoltarea unei culturi a integrității bazată pe formare inițială și continuă.

6.1.4 . Abordarea documentului asupra subiectului proprietății industriale/prorietății intelectuale (scurta sinteză)

Având în vedere că, drepturile de proprietate intelectuală nu pot fi apărate decât pe calea justiției este necesar ca actul de justiție să fie eficient, accesibil și de calitate, fapt ce va conduce la diminuarea duratei de soluționare a dosarelor în materia proprietății intelectuale.

De asemenea, o importanță deosebită o au instrumentele electronice aflate la dispoziția sistemului judiciar, prin care se asigură publicarea online a motivărilor hotărârilor judecătorești și a altor date relevante privind cauzele aflate pe rolul instanțelor judecătorești, inclusiv cele în materia proprietății intelectuale, instrumente ce conduc la unificarea jurisprudenței inclusiv în materia proprietății intelectuale, asigurarea transparenței și a încrederii în actul de justiție.

Din analiza dosarelor în materia proprietății intelectuale s-a observat gradul de încărcare al Curții de Apel București în materia proprietății intelectuale, evoluția numărului de dosare noi înregistrate, dar și gradul de soluționare a dosarelor. Astfel ca, după anul 2010, la Curtea de Apel București s-au înregistrat în fiecare an mai mult de 200 de dosare noi în materia proprietății intelectuale.

În concluzie, eficientizarea justiției prin: crearea și implementarea unui sistem de management strategic la nivelul sistemului judiciar va avea un impact direct și asupra domeniului proprietății industriale.

Calitate și transparență în actul de justiție: îmbunătățirea calității actului de justiție vizează reducerea duratei de soluționare a litigiilor, unificarea jurisprudenței, dar și modernizarea statutului unor profesii juridice organizate în mod autonom.

De asemenea, este necesară cooperarea dintre instituțiile publice de specialitate cu atribuții în protecția drepturilor de proprietate intelectuală OSIM, pe de o parte, și organele cu atribuții în apărarea drepturilor de proprietate intelectuală, pe de altă parte, respectiv organele de cercetare penală.

6.1.5. Perioada acoperită de document

2015 - 2020

6.1.6. Metodologia utilizată (daca este cazul)

Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar este fundamentata pe urmatoarele valori si principii care se susțin reciproc:

Valori:

- Eficiența in gestionarea resurselor si a actului de justiție;
- Trasparența instituțiilor si a procedurilor judiciare;
- Integritatea si responsabilitatea actorilor implicați in infăptuirea justitiei;
- Respectul fata de cetățean, în calitate de beneficiar final al serviciilor publice de justiție;

Principii:

- Respectarea statului de drept si a supremației legii;
- Garantarea unei reale separații si a echilibrului puterilor in stat;
- Asigurarea stabilității cadrului normativ si instituțional;
- Cooperarea loială dintre instituțiile cu atribuții in administrarea sistemului judiciar si infăptuirea justitiei;
- Respectarea drepturilor omului;
- Adoptarea celor mai bune practici europene legate de funcționarea sistemului judiciar;
- Aplicarea principiilor de management integrat;
- Asigurarea transparenței actului de justiție;
- Consolidarea dialogului cu profesiile organizate in mod autonom si cu societatea civilă;

6.1.7 . Ce criterii de analiza au fost utilizate in abordarea subiectului proprietatii industriale / proprietatii intelectuale?

În principal a fost analizată proprietatea intelectuală prin prisma aparării drepturilor de proprietate intelectuala prin formarea unui sistem de justiție modern, care să raspundă cerințelor societății moderne prin reducerea duratei proceselor, jurisprudenta unitara, integritate si transparența. Celelalte aspecte, au atins obiectul proprietății intelectuale doar tangențial.

6.1.8. Instituția/instituțiile responsabile cu elaborarea/monitorizarea documentului (daca este cazul)

Ministerul Justiției (MJ), Consiliul Superior al Magistraturii (CSM), Înalta Curte de Casație și Justiție (ÎCCJ), Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PÎCCJ), cu structurile sale specializate - Direcția Națională Anticorupție (DNA) și Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT)

6.1. 9. Informații utile pentru elaborarea strategiei de proprietate industrială

O măsură utilă constă în îmbunătățirea sistem electronic prin care se asigură publicarea online a motivărilor hotărârilor judecătorești și a altor date relevante privind cauzele aflate pe rolul instanțelor judecătorești inclusiv cele în materia proprietății industriale, instrumente ce conduc la unificarea jurisprudenței și asigurarea transparenței în domeniul judiciar.

De asemenea se impune dezvoltarea integrată a unui sistem de statistică a cauzelor care au ca obiect apărarea drepturilor de proprietate industrială prin definirea clară și eficiența a indicilor statistici, optimizarea culegerii, prelucrării și gestionării datelor relevante.

Optimizarea managementului instanțelor judecătorești, inclusiv a secțiilor specializate de proprietate intelectuală, prin asigurarea unui echilibru just între responsabilitatea conducerii instanțelor și degrevarea de sarcinile administrative curente.

Degrevarea instanțelor de judecată, inclusiv a secțiilor specializate de proprietate industrială prin promovarea medierii ca și alternativă de soluționare a litigiilor având ca obiect apărarea drepturilor de proprietate industrială.

Diseminarea bunelor practici în materia identificării, confiscării și valorificării bunurilor provenite din infracțiuni privind încălcarea drepturilor de proprietate industrială.

Îmbunătățirea mecanismelor de furnizare a informațiilor pentru părțile implicate în litigii având ca obiect apărarea drepturilor de proprietate industrială prin publicarea online a informațiilor și documentelor relevante pentru justitabili, în timp real (reducerea dosarelor de hârtie și îmbunătățirea capacității de management electronic al documentelor, îmbunătățirea accesului la istoricul complet și informațiile din dosare)

Înființarea și promovarea unor birouri de consiliere juridică și informare a cetățenilor în materia dreptului proprietății industriale, accesibile înainte de a apela la instanțele de judecată.

Crearea unor programe de informare și educare a cetățenilor cu privire la accesul la justiție, competența instanțelor, standardizarea cererilor și modalitatea de soluționare a cererilor în materia proprietății intelectuale.

6.1.10. Observații

- ✓ Prin intermediul strategiei se urmărește consolidarea cadrului legislativ și instituțional aferent sistemului judiciar, fără a se menționa eventualele intervenții legislative ce urmează a fi inițiate.
- ✓ Se impune implementarea unui sistem de depunere electronică a dosarelor adresate instanțelor de judecată, inclusiv în materia drepturilor de proprietate industrială.

6.2 Strategia Institutului National al Magistraturii pentru perioada 2013-2016

6.2.1. Structură document:

Context

Principiile strategiei

Implicarea activă a INM in consolidarea reformei in justiție

Magistratul roman, magistrat European

Colaborarea in plan intern si extern

Obiective generale ale strategiei

Cresterea calității actului de formare

Creșterea capacității instituționale

Consolidarea poziției INM in plan international

Dezvoltarea componentei de cercetare științifică si documentare a INM

Obiective specifice

Obiective specifice departamentului de formare inițială

Obiective specifice departamentului de formare continua

Obiective specifice departamentului de formare a formatorilor

Obiective specifice departamentului de concursuri, examene si politici publice

Plan de acțiuni pentru implementarea strategiei

Legislatie:

- Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor si procurorilor;
- Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară;
- Legea nr. 317/2004 privind organizarea si funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii,
- rapoartele Comisiei Europene în cadrul Mecanismului de Cooperare si Verificare;
- Planul multianual al CSM aprobat prin Hotărârea Plenului CSM 999/2011;
- Strategia CSM de întărire a integrității în justitie aprobată la 22.11.2011;
- Strategia națională anticorupție aprobată prin HG nr. 215/2012,
- Planul de măsuri privind punerea în aplicare a codului civil, codului de procedură civilă, codului penal si codului de procedură penală aprobat prin Hotărârea Plenului CSM 1091/2012

6.2.3. Scopul documentului:

In principal, creșterea calității actului de formare inițială a judecătorilor si procurorilor, de formarea profesională continua a judecătorilor si procurorilor in funcție precum si de formare a formatorilor, in condițiile legii.

Totodată, INM isi propune a forma judecători si procurori cu o deschidere europeană, internațională asupra dreptului, respectiv formarea acestora în domeniul dreptului Uniunii Europene, al dreptului internațional al drepturilor omului, al instituțiilor juridice europene precum si al limbilor de circulație internațională, pentru un acces cât mai facil la diferite acte normative si jurisprudență.

UNIUNEA EUROPEANĂ

În subsidiar, realizarea obiectivelor generale de reformă a sistemului judiciar și anume întărirea justiției ca putere publică, creșterea eficienței justiției, promovarea competenței în sistemul judiciar, responsabilizarea sistemului judiciar, creșterea încrederii cetățenilor în actul de justiție și dezvoltarea justiției ca serviciu public.

De asemenea INM își propune dezvoltarea infrastructurii, cu precădere îmbunătățirea dotărilor din domeniul IT astfel încât să devină o instituție de documentare pentru magistrați și pentru viitorii magistrați cu precădere prin crearea unei biblioteci electronice care să conțină material scris, audio și video.

INM vizează consolidarea sa pe plan internațional prin asumarea rolului de formator pe piața europeană a educației juridice.

6.2.4. Abordarea documentului asupra subiectului proprietății industriale/prorietății intelectuale (scurta sinteză)

Având în vedere că, drepturile de proprietate industrială nu pot fi apărate decât pe calea justiției creșterea calității procesului de formare atât a magistraților aflați în funcție cât și a viitorilor judecători și procurori are un impact major asupra domeniului proprietății industriale.

De asemenea, formarea acestora în domeniul dreptului Uniunii Europene, al dreptului internațional al drepturilor omului și studiul limbilor străine este de natură să asigure acestora un acces facil la documentele și actele normative internaționale, inclusiv cele din domeniul proprietății industriale, astfel încât soluționarea unor astfel de cauze să se facă în mod eficient.

Îmbunătățirea standardelor de calitate în domeniul formării inițiale a magistraților reprezintă una din principalele obiective care aduc un aport însemnat asupra calității înfăptuirii actului de justiție inclusiv în cauzele care au ca obiect protecția drepturilor de proprietate industrială.

Accentuarea componentei europene și internaționale prin creșterea importanței dreptului european și a drepturilor omului în cadrul programelor de formare are impact și asupra dreptului proprietății industriale întrucât vine în sprijinul magistraților și îi ajută pe aceștia să discearnă cauzele în care este incident dreptul european față de cele pur interne și totodată să evalueze și să interpreteze hotărârile Curții Europene de Justiție în materia proprietății intelectuale, și prin urmare să folosească mecanismul trimiterii preliminare numai atunci când este necesar.

6.2.5 Perioada acoperită de document

2013 - 2016

6.2.6 Metodologia utilizată (daca este cazul)

Strategia INM este fundamentată pe următoarele principii care se susțin reciproc:

- Implicarea activă a INM în consolidarea reformei în justiție;
- Magistratul român, magistrat european- deschiderea frontierelor și integrarea acestuia în spațiul juridic european;
- Colaborarea în plan intern și extern-presupunere facilitarea informării și schimb liber de opinii și bune practici profesionale între magistrați;

6.2.7 . Instituția/instituțiile responsabile cu elaborarea/monitorizarea documentului (daca este cazul)

Institutul National al Magistraturii

6.2.8 . Informații utile pentru elaborarea strategiei de proprietate industrială

Având în vedere importanța domeniului proprietății industriale în crearea unui climat de afaceri de încredere precum și rolul proprietății industriale în dezvoltarea economică, socială și culturală a României este impetuos necesar consolidarea și creșterea eficienței sistemului judiciar prin formarea profesională a judecătorilor cât și a procurorilor.

Creșterea calității actului de justiție prin formarea judecătorilor și procurorilor contribuie implicit la majorarea numărului de cauze soluționate în mod eficient în domeniul proprietății industriale.

Totodată accesul magistraților la o bibliotecă electronică cuprinzând acte normative interne și internaționale, jurisprudență națională, CEDO, UE, contribuie implicit la unificarea practicii judiciare în domeniul proprietății industriale.

Se impune ca în cadrul INM să se procedeze la recrutarea unor formatori strict pe domeniul proprietății intelectuale așa cum deja există în materia dreptului civil și procesual civil, drept penal și procesual penal, drept comercial, dreptul familiei.

6.2.9. Observații

- ✓ Se impune ca în cadrul INM să se procedeze la suplimentarea formatorilor specializați în domeniul proprietății intelectuale așa cum deja există în materia dreptului civil și procesual civil, drept penal și procesual penal, drept comercial, dreptul familiei.
- ✓ Specializarea continuă a procurorilor prin organizarea de seminarii, conferințe, întâlniri cu titularii de drepturi și reprezentanți ai celorlalte instituții cu atribuții în domeniu, vizite de studiu, seminarii de instruire a procurorilor formatori.

6.3 Strategia Națională Anticorupție 2016-2020

6.3.1 Structură document:

1. Introducere
2. Stadiul actual si problemele identificate
3. Corelarea cu alte politici naționale si sectoriale
3. Fenomenul anticorupției din România reflectat in cercetări, statistici
4. Agenda internațională
5. Valori si principii
6. Cadrul necesar implementarii
- 7.Scop, public țintă și abordare propusă
- 8.Impactul scontat al strategiei
- 9.Obiective generale si specifice, acțiuni principale
10. Implicații juridice
11. Implicații bugetare
12. Coordonarea implementării si monitorizării strategiei
13. Seturi de indicatori de performanță, riscuri asociate obiectivelor
- 14.Publicarea informatiilor de interes public

6.3.2 . Scopul documentului:

Scopul strategiei corupție 2016-2020 constă in promovarea integrității prin aplicarea riguroasă a cadrului legislativ si instituțional in vederea prevenirii corupției.

Noua strategiei se bazeaza mai mult pe prevenție, punând accentul pe cauzele profunde si nu numai asupra efectelor precum si pe implementarea standardelor de integritate.

Strategia isi propune să contribuie la creșterea eficienței autorităților, in special in zona de combatere inclusiv sub forma alocării de resurse bugetare si umane pentru autoritățile specializate precum (DNA, ANI,DGA).

De asemenea, strategia isi propune să contribuie si la creșterea gradului de educație anticorupție pentru entitățile publice si private având in vedere că, corupția este de natura a aduce grave prejudicii economiei, afectând potențialul de dezvoltare al țării si diminuând încrederea în actul de justitie și implicit în instituțiile statului.

Noua strategie promoveaza modelul de manager de instituție care se implică efectiv in promovarea integrității instituției, care oferă propriul exemplu de integritate si sancționează încălcările regulilor.

6.3.3. Abordarea documentului asupra subiectului proprietatii industriale/propietatii intelectuale (scurta sinteza)

Având în vedere că România este pe primul loc în UE în ceea ce privește costul corupției în achizițiilor publice, una dintre principalele priorități ale noii strategii o reprezintă creșterea transparenței în domeniul achizițiilor publice și a altor tipuri de contracte la care sunt parte instituțiile publice.

Conform legislației în vigoare în domeniul achizițiilor publice fac excepție de la publicare informațiile declarate de către ofertanți ca fiind confidențiale, clasificate sau protejate de un drept de proprietate intelectuală.

Potrivit prevederilor art. 129 alin. (1) din H.G. nr. 394/2016 ofertantul elaborează oferta în conformitate cu prevederile documentației de atribuire și indică, motivat, în cuprinsul acesteia care informații din propunerea tehnică și/sau din propunerea financiară sunt confidențiale, clasificate sau sunt protejate de un drept de proprietate intelectuală, în baza legislației aplicabile.

Pe cale de consecință, ofertantul are dreptul de a declara confidențiale doar anumite informații/părți din cadrul propunerii tehnice și/sau financiare, dar are obligația de a justifica caracterul confidențial al acestora.

În conformitate cu art. 70 alin. (1) din Legea 99/2016, autoritatea contractantă are obligația de a nu dezvălui informațiile transmise de operatorii economici indicate de aceștia ca fiind confidențiale, inclusiv secrete tehnice sau comerciale și elementele confidențiale ale ofertelor.

Prin urmare, în măsura în care ofertantul în cauză poate arăta fie modul în care dezvăluirea informațiilor cuprinse în documentele pe care le-a precizat ca fiind confidențiale este de natură a îi prejudicia interesele legitime, fie faptul că respectivele **informații sunt protejate de un drept de proprietate intelectuală sau de secretul comercial**, autoritatea contractantă are obligația de a garanta confidențialitatea respectivelor informații față de terți.

La nivel european a fost adoptată directiva Uniunii Europene 2016/943 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale, fiind adoptată la 8 iunie 2016, iar statele membre având obligația să transpună directiva până la 9 iunie 2018.

Intrucât legile privind secretele comerciale au variat în întreaga Uniune în trecut, unele state membre având legi sau protecții fragmentate derivate din dreptul comun, aceasta vine în sprijinul statelor membre având ca scopul principal armonizarea protecției secretelor comerciale în UE prin **definirea noțiunii de „secret comercial”** și instituirea unui nivel minim de protecție. Directiva stabilește modalitatea în care poți **dobândi, utiliza și divulga legal** secrete comerciale, dar **și modalitățile nepermise** (ilegale) pentru dobândirea, utilizarea și divulgarea secretelor comerciale.

Potrivit dispozițiilor art. 19 alin. (1)–(3) din Legea nr. 101/2016 reglementează accesul la dosarul constituit la Consiliu în aceleași condiții în care se realizează accesul la dosarele constituite la instanțele de judecată, „*cu excepția documentelor confidențiale declarate ca atare de ofertanți, întrucât cuprind, fără a se limita la acestea, secrete tehnice și/sau comerciale, stabilite conform legii, iar dezvăluirea acestora ar prejudicia interesele legitime ale operatorilor economici, în special în ceea ce privește secretul comercial și proprietatea intelectuală*”.

6.3.4. Perioada acoperită de document

2016 - 2020

6.3.5 Metodologia utilizată (daca este cazul)

Strategia națională anticorupție este fundamentată pe următoarele valori și principii care se susțin reciproc:

Valori : -vointa politică- toate cele trei puteri în stat înțelegând importanța unei societăți lipsite de corupție;- integritatea- reprezentanții autorităților publice având obligația de a declara orice interese personale care pot veni în contradicție cu exercitarea atribuțiilor de serviciu; - prioritatea interesului public -transparentă- accesul neîngrădit la informațiile de interes public, transparența procesului decizional

Principii:

-principiul statului de drept- consacrarea suprematiei legii; - principiul răspunderii autorităților statului pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin;- principiul gestionării responsabile a riscurilor generate de comportamente lipsite de integritate; - principiul proporționalității în elaborarea și punerea în aplicare a procedurilor anticorupție; - principiul răspunderii la cel mai înalt nivel de angajament: Politicile "anti-mită"; - principiul prevenirii săvârșirii faptelor de corupție și a incidentelor de integritate potrivit căruia identificarea timpurie și înlăturarea în timp util a premiselor apariției faptelor de corupție sunt prioritare și imperative; - principiul eficacității în combaterea corupției, care se bazează pe evaluarea continuă a activității instituțiilor cu atribuții în domeniu; -principiul cooperării și coerenței, în baza căruia instituțiile implicate în prevenirea și combaterea corupției trebuie să coopereze îndeaproape; - principiul parteneriatului public - privat, care recunoaște importanța cooptării societății civile și a mediului de afaceri în activitățile concrete de implementare a măsurilor de prevenire a corupției; - principiul accesului neîngrădit la informațiile de interes public și al transparenței decizionale.

6.3.6 . Instituția/instituțiile responsabile cu elaborarea/monitorizarea documentului (daca este cazul)

Implementarea strategiei se realizează sub autoritatea și coordonarea Ministerului Justiției , cu raportare către Guvern. Ministerul Justiției comunică anual Parlamentului României o sinteză a stadiului implementării strategiei.

Obiectivele procesului de monitorizare sunt: identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA; identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție; creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

6.3.7 . Informații utile pentru elaborarea strategiei de proprietate industrială

Având în vedere că, drepturile de proprietate industrială nu pot fi apărate decât pe calea justiției este necesar implementarea unui plan anual de acțiune pentru promovarea integrității în sistemul judiciar. De asemenea, se impune completarea codului de etică al judecătorilor și procurorilor astfel încât să li ofere îndrumare cu privire la conflictele de interese și incompatibilități.

Abordarea riscurilor de integritate ale judecătorilor și procurorilor, în special prin asumarea de către Consiliul Superior al Magistraturii și Inspekția Judiciară a unui rol mai activ în materie de analiză, informare și îndrumare .

Transparețizarea procesului de achiziție publică prin punerea la dispoziție a datelor deținute de către autoritățile publice și implicarea mediului de afaceri în identificarea și rezolvarea problemelor în domeniu. Prin urmare, deschiderea datelor și publicarea lor se face după standarde recunoscute ca bună practică la nivel internațional – Open Contracting Data Standard (OCDS). Deschiderea datelor nu se limitează la procesul de achiziție, ci și la faza de contractare și desfășurare a contractelor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Politicile publice cu impact asupra proprietății industriale au un grad scăzut de convergență, incidența fiind în strânsă corelare cu prezența în spațiul politicilor a temei competitivității, cercetării sau inovării. Coevoluția dinamică a cunoașterii și inovării prin alinierea unei constelații de politici, instituții și capacități ale întreprinderilor poate avea un profil foarte diferit aplicabil fiecărei dimensiuni strategice. Corelarea între competitivitatea sectorului agricol și proprietatea industrială rezultă din integrarea producătorilor agricoli în cadrul lanțului agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate. Folosirea schemelor de calitate asigură valoare adăugată produselor agroalimentare, creștere economică și crearea de locuri de muncă. Comercializarea unui produs certificat pe piață garantează atât calitatea cât și autenticitatea sa.

Problema promovării deficitare a produselor agroalimentare românești este dată de o serie de cauze, cum ar fi: calitatea variabilă a produselor pe perioade mai lungi de timp, dificultatea onorării unor volume mari și constante, slaba prezență a unor distribuitori autohtoni pe piața internațională, precum și brandingul slab sau inexistent al respectivelor produse. O parte din probleme are la bază slaba asociere între producători. O altă parte ține de nivelul de sofisticare și de ambiție antreprenorială autohtonă. Nu în ultimul rând, sprijinul public, deși mai activ în ultimii ani, încă nu joacă un rol suficient de puternic în promovarea produselor românești. De asemenea, există un potențial bun, dar încă nevalorificat, de recunoaștere și de promovare a mărcilor locale prin includerea acestora în schemele de calitate din UE, respectiv Specialitate tradițională garantată (STG), Denumire de Origine Protejată (DOP) și Indicație Geografică Protejată (IGP) sau certificare ecologică.

În cazul Strategiei Orizont 2020, ea se concentrează pe găsirea de soluții pentru problema considerată fundamentală a sectorului IMM din România, cea a densității mici și apoi cea a finanțării, concentrând măsurile în acest spațiu problematic, lipsind ecosistemul antreprenorial de mecanisme și instrumente de promovare a inovării sau transferului tehnologic. Eclipsarea importanței proprietății industriale duce la o rigidizare și slaba conștientizare a culturii antreprenoriale cu privire la patentare și efectele asupra afacerii, pentru valorificarea lor. La aceasta se poate adăuga lipsa din peisajul politicilor adresate antreprenoriatului a unor mecanisme de suport pentru entități de management sau infrastructuri de colaborare dintre

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

antreprenori și mediul de cercetare pentru valorificarea și comercializarea drepturilor. Nevalorificarea creativității și lipsa instrumentelor de piață care să facă atractivă activitatea de inovare crează o

Nevoia unor direcții strategice de acțiune în această problemă este ridicată, în schimb, de Strategia Națională de Export care adresează gradul scăzut de sofisticare și inovare în afaceri sau disponibilitatea celor mai noi tehnologii. De aici și sprijinul pentru clustere și poli de competitivitate ca instrumente preferate. SNE este și singura strategie care asumă nevoia de acumulare de competențe la nivelul întreprinderilor românești și valorificată prin integrarea în cadrul lanțului valoric național a unor activități de promovare, de design, de inovare, de branding și deplasarea competențelor. În susținerea acestui mix de politici SNE asumă ca direcție de acțiune utilizarea brevetelor de inovare în toate sectoarele economiei și în special în cele prioritare la export, din necesitatea de evidențiere a drepturilor de proprietate industrială în cadrul oricărui lanț valoric în care există și activități de cercetare-dezvoltare, furnizori de servicii de design sau furnizori externi.

Abordarea este incompletă din cauza *lipsei din cadrul SNE a competenței accesului la piață*. Dezvoltarea de prototipuri poate fi o etapă intermediară, de facilitare a comercializării, între patentare și comercializare invenției. Existența unei politici care să încurajeze dezvoltarea de facilități pentru realizarea prototipurilor va permite investitorilor revelarea potențialului invențiilor propuse pentru valorificare. *Componenta de comercializare și transfer tehnologic reprezintă un pilon important al unui sistem eficient de proprietate industrială ca etapă ulterioară celei de protecție a drepturilor de proprietate industrială. Un nivel scăzut de comercializare semnalează un sistem de proprietate industrială incomplet, cu un nivel de transfer tehnologic insuficient dezvoltării unor competențe tehnologice și ieșirii din acest tip de dependență. Fragmentarea și necoordonarea procesului de transfer tehnologic pe diferite paliere, de la neacceptarea drepturilor de proprietate industrială în finanțarea de către instituțiile creditoare, la lipsa suportului unor structuri specializate precum incubatoarele de afaceri, centrele de transfer tehnologic, altor facilități de dezvoltare.*

Cercetarea și creativitatea ca factori suport inclusiv al domeniului proprietății industriale, au devenit prioritare în viziunea SNC, în condițiile necoagulării unei mase critice de cercetători, numărului redus al întreprinderilor angajate în activități de inovare sau lipsa interesului sectorului privat pentru activitățile de cercetare. Politicile promovate sunt, pe de o parte, de *stimulare a*

ofertei de inovare prin creșterea finanțării publice pentru sectorul CDI, cu o țintă asumată pentru anul 2020 de 1% din PIB. Pe de altă parte, strategia intenționează în mod explicit *stimularea cererii de inovare*, ca efect al stimulării ofertei de inovare prin realizarea unei mase critice de întreprinderi competente pentru lansarea de produse și servicii inovative. Stimularea cererii de inovare este realizată și prin crearea de incubatoare/clustere/acceleratoare pentru încurajarea antreprenoriatului din industriile creative .

În privința strategiilor anterioare elaborate în România privind Domeniul Cercetare Dezvoltare Inovare (CDI), elaborarea acestora s-a desfășurat în contextul mai larg al strategiei Europa 2020, în mod particular al inițiativei “O Uniune a Inovării” și al principalului instrument de implementare – Programul Orizont 2020, precum și în contextul corelării cu politicile de coeziune.

În acest context se poate observa faptul că documentele strategice analizate se pot grupa în două categorii, în funcție de instrumentele specifice de punere în practică:

- pentru SNCDI 2014-2020 au fost utilizate Planul național de cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare 2014-2020 (PNCDI_III) și prin Programul Operațional “Competitivitate” - Axa Prioritară „Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare pentru susținerea afacerilor și competitivitate”;
- complementar cu SNCDI s-a definit cadrul politic strategic în domeniul cercetării și inovării (C&I) la nivel național prin realizarea a 8 strategii regionale de specializare inteligentă.

Din punct de vedere al procedurilor de monitorizare și al indicatorilor specifici, precum și a determinării impactului strategiilor în segmentul proprietății industriale/intelectuale se poate observa o abordare deficitară la nivelul acestora. Singurele documente strategice care pun accent pe partea de promovare a brevetelor și a altor forme de proprietate intelectuală sunt: PNCDI_III; Strategia de Specializare Inteligentă Regiunea de dezvoltare NV; Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii de Dezvoltare SE; Regiunea Vest România – Strategia Regională de Specializarea Inteligentă. Fiecare strategie a vizat în principal dezvoltarea unui ecosistem competitiv de afaceri, bazat pe un mediu de reglementare stabil, centrat pe antreprenoriat, inovare și creativitate. Totuși, aceste elemente au fost utilizate doar ca fundamentare în contextul sinergiei cu Programul „Orizont 2020”. Suplimentar, sprijinirea investițiilor în domeniul CDI a vizat în

principal îndeplinirea condiției de accesare de fonduri FEDR și nu susținerea domeniului PI prin creșterea numărului de cereri patente/brevete și a altor obiecte de proprietate intelectuală.

În privința celor două documente de proprietate intelectuală - PI (care fac referire explicită la proprietatea industrială, componentă cheie a PI) au suferit de o carență de fond, anume lipsa unei fundamentări adecvate, care să utilizeze rezultate ale unor studii relevante sau analiza unor date relevante. Definierea problemei care să ghideze ansamblul măsurilor de intervenției a fost vagă, lipsită de substanță și neîntemeiată adecvat. Elaborarea strategiei nu s-a bazat pe consultarea stakeholderilor. A lipsit un sistem necesar și eficient de monitorizare a impactului acestor strategii, bazat pe indicatori relevanți. Fiecare dintre cele două strategii vizând PI (2003-2007, respectiv 2011-2015) reflectă în fapt gradul de maturizare în capacitatea de elaborare a politicilor publice din România și provocările specifice fiecărei perioade în care a fost elaborată. Prima dintre ele s-a centrat pe armonizarea legislativă cu cadrul de reglementare european, în contextul provocărilor de aderare la UE – contextul legislativ a alcătuit zona de fond a strategiei; cea de a doua strategie a încercat avansarea către zona de infrastructură a strategiei, funcționalitatea cadrului instituțional chemat să aplice cadrul de reglementare. Niciuna dintre strategii nu a reușit însă să ofere un răspuns suficient de coerent cu privire la modalitatea optimă de ameliorare a funcțiilor cheie ale regimului de proprietate industrială și la modul în care acesta se poate cupla adecvat la dezideratul dezvoltării socio-economice a României, care este până la urma esența întregului proces.

Este ilustrativ poate că, dintre funcțiile identificate în ultima strategie elaborată (anume: 1) înregistrare și protecție, 2) servicii de divulgare, 3) promovarea inovării, 4) promovarea utilizării, 5) asigurarea respectării tratatelor și acordurilor internaționale, 6) sprijinirea activităților de aplicare/executare) lipsește cea referitoare la susținerea dezvoltării socio-economice, inclusiv prin creșterea competitivității.

Strategiile altor state

Prin analiza unor documente strategice în domeniul proprietății industriale/intelectuale din alte state am urmărit să identificăm priorități, metode de planificare, indicatori de monitorizare utilizați în strategii similare cu viitoarea strategie de proprietate industrială a României. Remarcăm o similaritate a măsurilor și acțiunilor propuse în cadrul acestor strategii, prin emiterea unor acte normative/uniformizare legislativă, consolidare a capacității administrative a

instituțiilor însărcinate cu implementarea și monitorizarea măsurilor de protejare a proprietății industriale/invectuale, acțiuni de informare/creștere a conștientizării în rândul publicului larg asupra importanței proprietății intelectuale/industriale și al impactului asupra unei creșteri economice durabile. În procesul de elaborare a strategiei naționale de proprietate industrială a României vor fi analizate și, dacă este cazul, adoptate unele măsuri regăsite în strategiile din statele analizate (Ungaria, Republica Serbia, Republica Moldova, Filipine), în special măsurile ce vizează o creștere a informării asupra importanței subiectului proprietății intelectuale/industriale în rândul studenților și a mediului de afaceri.

8. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Legea 64/1991 privind brevetele de invenție
2. Legea 83/2014 privind invențiile de serviciu
3. H.G nr. 547/2008 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 64/1991 privind brevetele de invenție;
4. Legea nr. 350/2007 privind modele de utilitate;
5. H.G nr. 1457/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 350/2007 privind modelele de utilitate;
6. Legea 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor;
7. H.G nr. 211/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor;
8. Legea nr. 255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante;
9. Ordinul nr. 150/2012 privind aprobarea Regulamentului pentru aplicarea Legii nr. 255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante;
10. Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice;
11. HG nr. 1134/2010 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice;
12. Convenția de la Paris din 20 martie 1883 pentru protecția proprietății industriale revizuită la Stockholm la 14 iulie 1967;
13. Tratatul de Cooperare în domeniul brevetelor din 19 iunie 1970 adoptat la Conferința diplomatică de la Washington;
14. Convenția din 5 octombrie 1973 privind brevetele europene;
15. Convenția Internațională pentru protecția noilor soiuri de plante din 2 decembrie 1961, revizuită la Geneva la 10 noiembrie 1972, la 23 octombrie 1978 și la 19 martie 1991;
16. Tratatul din 27 octombrie 1994 privind dreptul mărcilor;
17. Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele și modelele industriale comunitare;
18. Regulamentul (UE) 2017/1001 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind marca Uniunii Europene;
19. Metodologie pentru Dezvoltarea Strategiilor Naționale de Proprietate Intelectuală; Instrumentul 1: Procesul, OMPI, 2016
20. Metodologie pentru Dezvoltarea Strategiilor Naționale de Proprietate Intelectuală; Instrumentul 2: Chestionar de bază pentru sondaj, OMPI, 2016
21. Metodologie pentru Dezvoltarea Strategiilor Naționale de Proprietate Intelectuală; Instrumentul 3: Indicatori de Referință, OMPI, 2016
22. Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020 (H.G nr. 583/2016)
23. Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar pentru perioada 2015-2020 (HG 1155/23.12.2014)
24. Strategia INM pentru perioada 2013-2016

25. Dreptul brevetului-Tratat, autori; Alexandru Cristian Ștenc, Bucura Ionescu, Gheorghe Gheorghiu, Editura Universul Juridic București 2019
26. Aspecte privind protecția juridică a indicațiilor geografice- Revista română de dreptul proprietății intelectuale nr. 1/2018 – prof. univ. dr. Teodor Bodoașcă, std. Andrei Murgu
27. Unele aspecte generale despre desene și modele - Revista română de dreptul proprietății intelectuale nr. 1/2014 – prof. univ. dr. Teodor Bodoașcă, conf. univ. Aurelia Drăghici
28. Contribuții la studiul reglementărilor legale privind noțiunea, condițiile de fond și motivele de refuz sau de nulitate a înregistrării mărcii- articol publicat in revista Dreptul nr. 4/2016- prof. univ. dr. Teodor Bodoașcă, dr. Lucian Tarnu

La acest raport au participat:

Nr. crt.	Nume și prenume	Funcția în proiect	Semnătură
1	Ivan Marius Claudiu	Expert SIPOCA	
2	Deșliu Răzvan	Expert SIPOCA	
3	Cătălinoiu Adriana	Expert SIPOCA	
4	Sabin Rotaru	Expert SIPOCA	
5	Mircea Negruță	Expert SIPOCA	

Data: 12.04.2020

